

ภาพพิมพ์ ๕๖: ๑๖๖๖

๕๐๖๐๖ ๕๐๖๐๖ ๕๐๖๐๖

อนุสรณ์

การก่อสร้างศาลาการเปรียญ วัดหลักร้อย

๒๐๖๖ ๒๐๖๖ ๒๐๖๖

ตำบลปรุใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

เนื่องในโอกาสจัดงานฉลอง

เมื่อ ๗ เมษายน ๒๕๐๘

อนุสรณ์

การก่อสร้างศาลาการเปรียญ วัดหลักกร้อย

ตำบลปรุใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

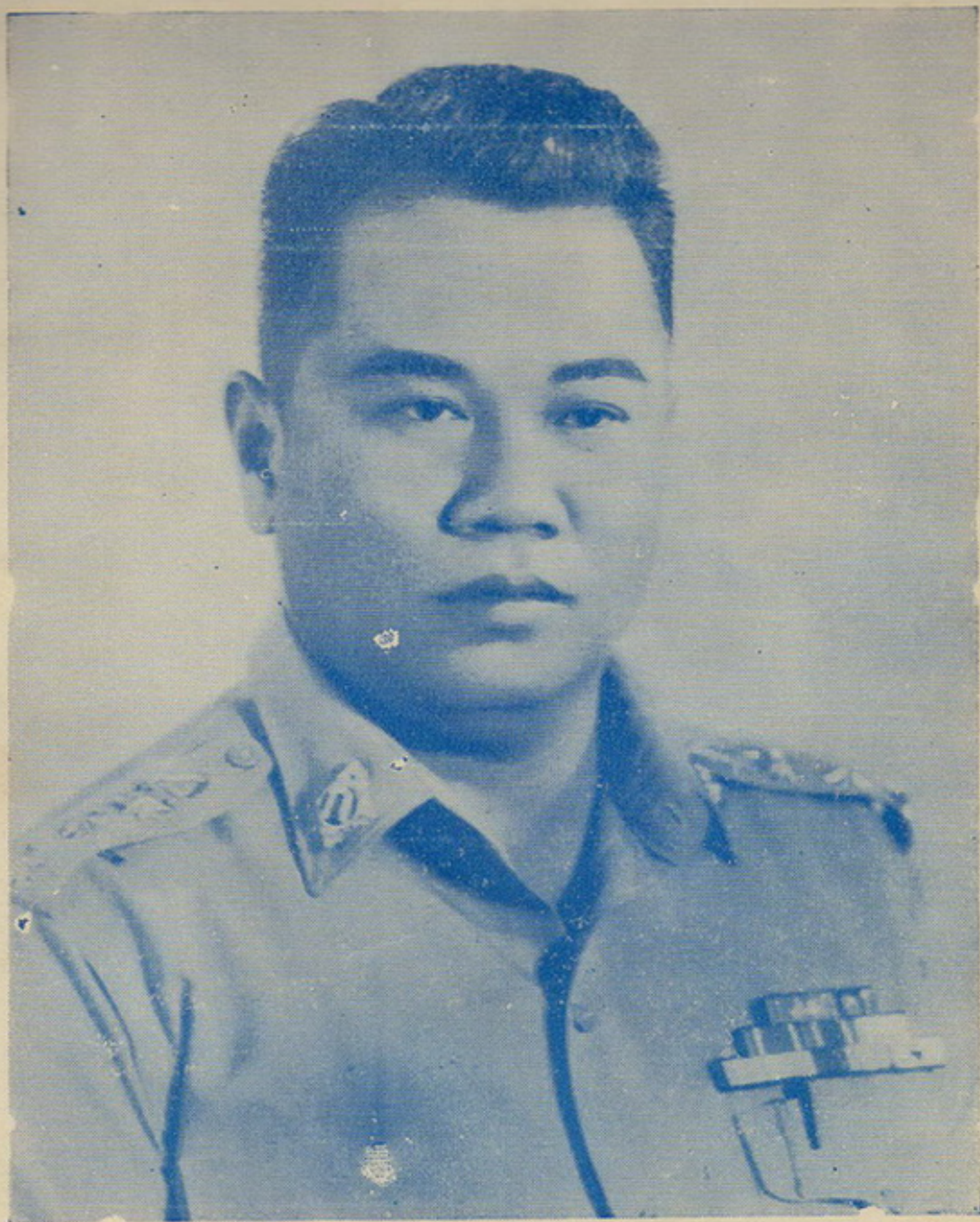
เนื่องในโอกาสจัดงานฉลอง

เมื่อ ๗ เมษายน ๒๕๐๘

หม่อมในหลวง สุมณฑาวรวงศ์

พระมงคลศีหราชมณี เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
รักษาการเจ้าอาวาสวัดหลักร้อย
ตำบลปรุใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

พลตำรวจตรี จำรัส มังคลารัตน์

ผู้บังคับการตำรวจภูธรเขต 3

ผู้อุปถัมภ์การก่อสร้างศาลาการเปรียญวัดหลักร้อย

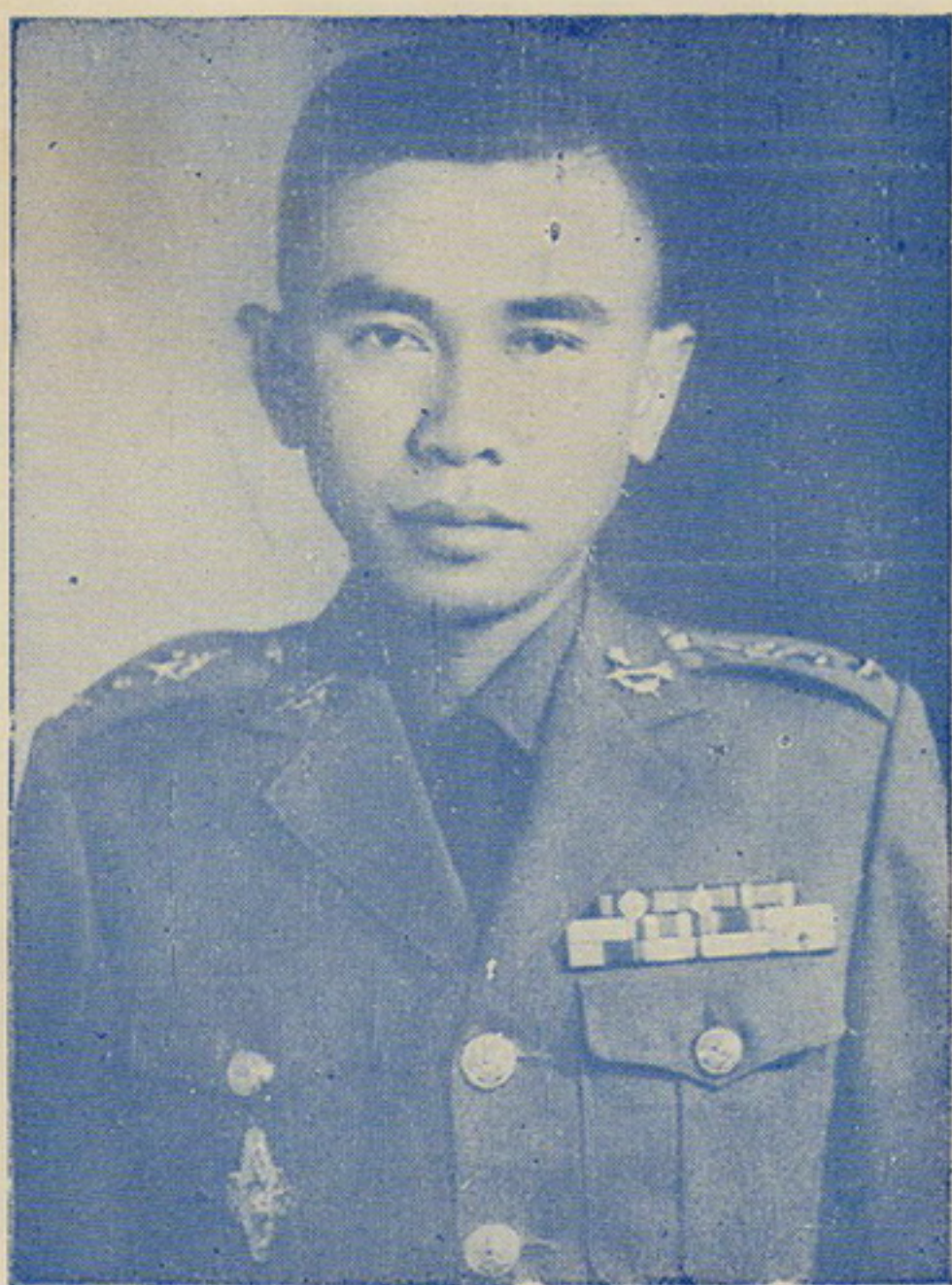

นายโต ถนอมในเมือง

เป็นผู้อุปถัมภ์การก่อสร้างศาลาการเปรียญวัดหลักร้อย

พระครูสิทธิธรรมาทร เจ้าคณะตำบลในเมืองนครราชสีมา เขต 2
เป็นประธานกรรมการก่อสร้างศาลาการเปรียญวัดหลักร้อย
ตำบลปรุใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

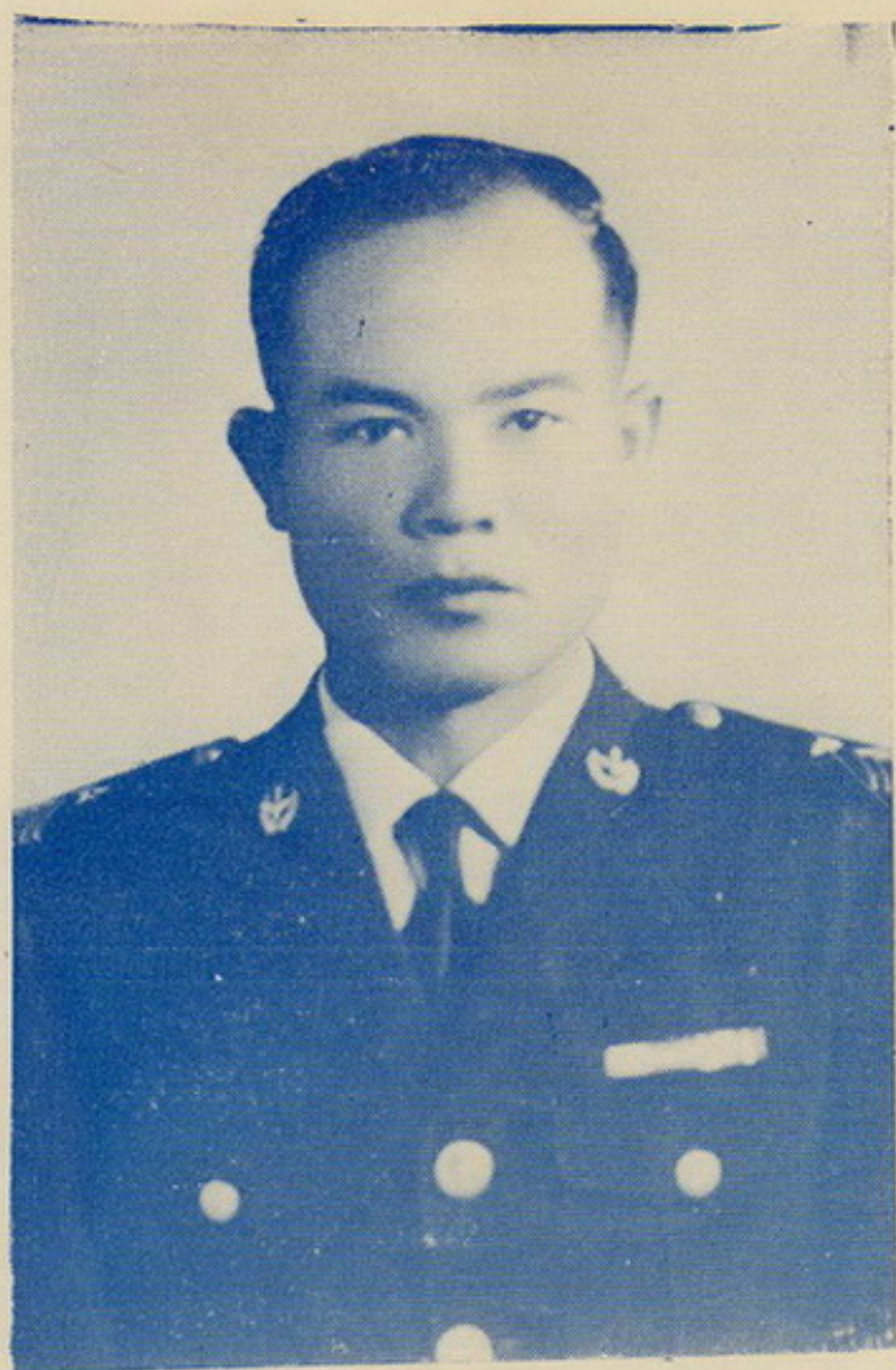
พันเอก (พิเศษ) เอี่ยม อินทรกำแหง

ผู้บังคับการกรมมสทที่ 3 ค่ายสุรนารี นครราชสีมา
เป็นรองประธานกรรมการก่อสร้างศาลาการเปรียญวัดหลักร้อย

พันตรี บุญเชิด ปานกุล

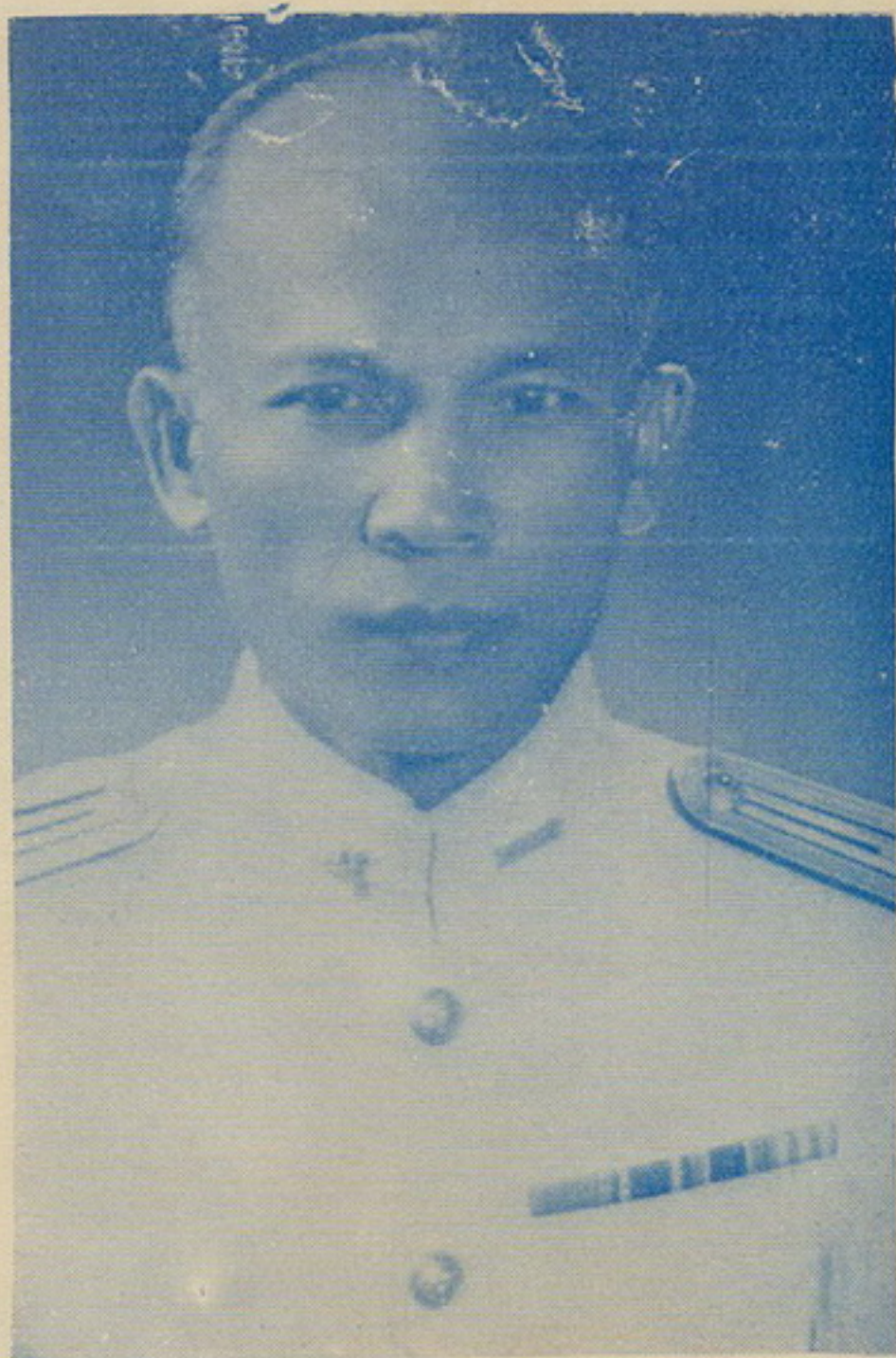
ผู้บังคับกองพันทหารช่างที่ 3 ค่ายสุรนารี นครราชสีมา
เป็นรองประธานกรรมการก่อสร้างศาลาการเปรียญวัดหลักร้อย

พันจ่าอากาศเอก เชื้อ รัตนา

โรงเรียนการบินนครราชสีมา

เป็นเลขานุการคณะกรรมการก่อสร้างศาลาการเปรียญวัดหลักร้อย

พันตรี เจริญ อองหาญ

นายทหารฝ่ายการเงินพล 3 ค่ายสุรนารี นครราชสีมา
เป็นหัวหน้ากรรมการการเงิน ในคณะกรรมการก่อสร้างศาลาการเปรียญวัดหลักร้อย

พระภิกษุ หล้า สุขเปโม

กรรมการก่อสร้าง

กรรมการคลังพัสดุ

กรรมการปฏิคม

มีจุมนัน มีนเงา อาวาส วัดนวลศรีอม.

และรักษาการเจ้าคณะตำบลมริห์ อ. เมือง นครราชสีมา.

พระภิกษุแก้ว เศษปณฺโณ

กรรมการการเงิน

กรรมการจั^๕ชอ

กรรมการปฏิคม

พ.จ.จ.พ. เป็นรองเจ้าอาวาสวัดหลักไผ่

คณะกรรมการก่อสร้างศาลาการเปรียญ วัดหลักร้อย (ชุดแรก)

พระครูประกาศธรรมสาร
พันตรี บุญเขต ปานกุล
นายกคง เวชโพธิ์กลาง
พันจ่าอากาศเอก เชื้อ รัตนา
นายจันทร์ ปราบจะบก

เจ้าคณะตำบลปรุใหญ่
ผบ. ข. พัน. ๓
กำนันตำบลปรุใหญ่

ประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ
เลขานุการ
ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการการเงิน

พันตรี เจริญ อากหาญ
เรืออากาศเอก อุทวิ หาญโยธี
สิบเอก แก้ว จามร
นายแก้ว บรรจงปรุ

พระภิกษุ หล้า สุขเปโม
พระภิกษุ แก้ว เทชปณฺโณ
พระภิกษุ สนิท ยสินฺธโร

กรรมการก่อสร้าง

นายสายัณห์ บัอมไพฑูรย์
นายแก้ว บรรจงปรุ
นายสังวาลย์ มณีปรุ

นายแก้ว เดชกุล
จ่าสิบเอก จันทร์ รัตนแสง
นายรุจิต อาสาแสน

กรรมการจัดหาผลประโยชน์

นายจิต ใจเที่ยง
 นายคำ รัตนแสง
 นายชิต ภัคดีณรงค์
 นายลา บรรจงปรุ
 นายปาน ไพฑูรย์
 นายนวล อจปรุ
 นายแถม นุชใหม่
 นายเยี่ยม ใสใหม่
 นายสังวาลย์ ศิริสุวรรณ
 นายสัมพันธ์ สาริกานนท์

เรืออากาศเอก แก้ว เหมชู
 ร้อยตำรวจโท สุชาติ รักสนิท
 พันจ่าอากาศเอก บัวระจวบ รัตนแสง
 พันจ่าอากาศเอก วิทย์ ดันขุนทด
 พันจ่าอากาศเอก บุญพบ ภัคดีณรงค์
 นายพูน เข้มศรี
 นายบุญสม ยมทว
 นายแมน ตะสูงเนิน
 นายรอด ลำเนียงใหม่

กรรมการจัดซื้อ

พระภิกษุ แก้ว เตชปญฺโญ
 นายสังวาลย์ มณีปรุ
 นายถนอม สุขนนท์

นายแก้ว เฑชกุล
 นายสร้อย เล็กสันเทียะ
 นายรุจิต อาสาแสน

กรรมการคลังพัสดุ

พระภิกษุ หล้า สุขเปโม
 พระภิกษุ สนิท ยสินธโร
 จำสับเอก จันทร รัตนแสง

พระภิกษุ พุฒ ปสนฺโน
 นายจันทร ปราบจบก

กรรมการปฏิคม

พระภิกษุ หล้า สุขเปโม
 พระภิกษุ อินทร กตปญฺโญ
 นายแก้ว บรรจงปรุ

พระภิกษุ แก้ว เตชปญฺโญ
 นายปาน ไพฑูรย์
 นายจันทร ปราบจบก

๕ กรรมการจัดเลี้ยง

นางเชื้อม นาคสูงเนิน
นางสองเมือง แกรนปรุ
นางน้อย ไพฑูรย์
นางทองแถม นวลเตย
นางแจ่ม อาจปรุ
นางทองคำ ใสใหม่
นางทองมี อักษรพงศ์
นางสายหยุด สามปรุ
นายแขก อักษรพงศ์

นางเยาวเรศ บรรจงปรุ
นางเสน อาจหาญ
นางยวน อินทกนก
นางเสน ม้วนจบก
นางประกอบ แจ่มกลาง
นางนกแก้ว โกกะพันธ์
นางจัต รัตนสุวรรณ
นางสีม่วง ปานกุล
นายไพล่ บรรจงปรุ

กรรมการประชาสัมพันธ์

เรืออากาศโท บุญเสริม รั้งวัตร
พันจ่าอากาศเอก วิจัย ดันขุนทด
จ่าอากาศเอก ศิลปสวาท ราชวัฒน์

พันจ่าอากาศเอก ประจวบ รัตนแสง
พันจ่าอากาศ บุญพบ ภักดีณรงค์

ครั้นเมื่อ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ พระครูประภักดิ์ธรรมสาร ได้ลาออกจากเจ้าอาวาสวัดหลักกร้อยแล้ว พระมงคลสิทธิราชมุนี เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา ได้รักษาการเจ้าอาวาสวัดหลักกร้อย และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขนัตถหนึ่ง เพื่อดำเนินการก่อสร้างต่อไป

พระครูสิทธิธรรมมาทร	เจ้าคณะตำบลในเมืองเขต ๒	เป็นประธานกรรมการ
พันเอก (พิเศษ) เขียม อินทรกำแหง	ผู้บังคับการกรมผสมที่ ๓	เป็นรองประธานกรรมการ
พันตรี บุญเชิด ปานกุล	ผู้บังคับกองพันทหารช่างที่ ๓	เป็นรองประธานกรรมการ
พันจ่าอากาศเอก เชื้อ วัฒนา		เป็นเลขานุการ
นายสัมพันธ์ สาลิกานนท์		เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการการเงิน

พันตรี เจริญ อาจหาญ

พระภิกษุ แก้ว เตชปญโญ

กรรมการก่อสร้าง

นายสายัณท์ บัอมไพฑูรย์

พระภิกษุ หล้า สุขเปโม

นายแก้ว เดชกุล

กรรมการจัดหาผลประโยชน์

พันธ์ บัญเชิด ปานกุล

เรืออากาศโท คำ บรรจงปรุ

นายคง เวชไพฑูรย์

นายแก้ว เดชกุล

นายปาน ไพฑูรย์

นายแก้ว บรรจงปรุ

นายบัว บรรจงปรุ

นายแขก อักษรพงศ์

กรรมการจัดซื้อ

พระภิกษุ แก้ว เดชปณฺโณ

พระภิกษุ พุฒ ปสนฺโน

นายแก้ว บรรจงปรุ

กรรมการคลังพัสดุ

พระภิกษุ หล้า สุขเปโม

เรืออากาศโท คำ บรรจงปรุ

กรรมการปฏิคม

พระภิกษุ หล้า สุขเปโม

พระภิกษุ แก้ว เดชปณฺโณ

นายปาน ไพฑูรย์

กรรมการจัดเลี้ยง

นางเชื้อม นาคสูงเนิน

นางเสน ม้วนจะบก

นางเยาวเรศ บรรจงปรุ

นางทองคำ ใสใหม่

นางสีมวong ปานกุล

นางยวน อินทกนก

นางจิต รัตนสุวรรณ

นางทองแถม นวลเตย

นางเสน อจหาญ

นางแจ่ม อจปรุ

นางสองเมือง แกรนปรุ

นางทองมี อักษรพงศ์

นางน้อย ไพฑูรย์

นางนกแก้ว โกกะพันธ์

นางสายหยุด สามปรุ

นางประกอบ แจ่มกลาง

กรรมการประชาสัมพันธ์

พันจ่าอากาศเอก เชื้อ วัฒนา

จ่าอากาศเอก ศิลปสวาท ราชวัฒน์

แถลงการณ์

วัดหลักร้อย หมายเลขทะเบียนสำมะโนครัวที่ ๓๕/๑ ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลปรุใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในย่านชุมชนและเป็นศูนย์กลางสาธารณะกิจทั้งฝ่ายสงฆ์ และฝ่ายประชาชนของชาวปรุใหญ่ และชาวตำบลใกล้เคียงมาช้านาน วัดหลักร้อยได้สร้างขึ้น เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๔๓ ปีอายุการสร้างมาจนถึงปีนี้เป็นเวลา ๖๕ ปี มีเจ้าอาวาสมาแล้ว ๗ องค์ องค์ที่ ๗ ได้แก่พระมงคลสิทธาสน์เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา รักษาการเจ้าอาวาสวัดหลักร้อย เป็นองค์ปัจจุบัน อุโบสถได้สร้างเมื่อพุทธศักราช ๒๔๔๔ ซึ่งยังใช้การเป็นที่กระทำสังฆกรรม ของพระภิกษุสงฆ์อยู่ในขณะนี้ ศาลาการเปรียญ (หลังเก่า) ซึ่งได้สร้างมาเป็นหลังแรกเช่นเดียวกับอุโบสถ ได้สร้างขึ้นเมื่อพุทธศักราช ๒๔๕๔ ซึ่งในขณะนั้นมีสภาพชำรุดทรุดโทรมมากและทำการซ่อมแซมมาแล้วหลายครั้ง แต่ถึงกระนั้นก็ไม่พ้นสภาพชำรุดทรุดโทรมไปได้ ทั้งนี้เพราะได้ก่อสร้างมานานแล้วนั่นเอง ย่อมมีสภาวะผันแปรเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย เนื่องจากได้ก่อสร้างด้วยไม้ทั้งหมด จึงทำให้อายุของวัสดุอยู่ได้ไม่นานนัก ด้วยเหตุนี้ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๐๖ พระภิกษุสงฆ์สามเณร พร้อมด้วยทายกทายิกาวัดหลักร้อย จึงได้พร้อมใจกันประชุมเพื่อพิจารณา ที่จะกระทำการก่อสร้างศาลาการเปรียญขึ้นใหม่ เพื่อแทนหลังเก่าที่ชำรุดทรุดโทรมลงไปแล้ว โดยที่ประชุมได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง อันมีพระครูประภัสร์ธรรมสาร เจ้าอาวาสวัดหลักร้อย (ในขณะนั้น) และเป็นเจ้าคณะตำบลปรุใหญ่ เป็นประธานกรรมการ พันตรี บุญเชิด ปานกุล ผู้บังคับกองพันทหารช่างที่ ๓ เป็นรองประธาน นายกองเวชโพธิ์กลาง กำนันตำบลปรุใหญ่ เป็นรองประธาน พันจ่าอากาศเอก เชื้อ รัตนา เป็นเลขานุการ และพันตรี เจริญ อาจหาญ นายทหารฝ่ายการเงินพล ๓ เป็นเหรัญญิก พร้อมด้วยกรรมการหน้าที่ต่างๆ อีก ๘ หน้าที่ ให้ดำเนินการก่อสร้างศาลาการเปรียญขึ้นใหม่ โดยให้จัดหาวัสดุ

ก่อสร้างเป็นของใหม่ทั้งหมด ไม่ต้องรื้อหลังเก่า ให้ใช้โครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กมีขนาดกว้าง ๒๑ เมตร ยาว ๒๖.๕๐ เมตร และให้มิมครวเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก มีขนาดกว้าง ๔.๕๐ เมตร ยาว ๑๓ เมตร รวมอยู่ในรายการก่อสร้างครั้งนี้ด้วย ให้ทำการปลูกสร้างทางทิศตะวันตกของศาลาการเปรียญหลังเก่าซึ่งมิมครวของวัด การก่อสร้างในครั้งนี้ ทางวัดได้มีทุนทรัพย์และวัสดุ รวมทั้งเงินที่ผู้มีบริจาคอยู่แล้วเป็นมูลค่า ๑๐๖,๓๑๘.๕๗ บาท (หนึ่งแสนหกพันสามร้อยสิบแปดบาทห้าสิบเจ็ดสตางค์) จึงเห็นว่าพอที่จะดำเนินการก่อสร้างได้แล้ว จึงได้กระทำพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๐๖ เวลา ๑๓ นาฬิกา ๑๑ นาที นายเกษม ทัพย์จันทร์ อธิบดีผู้พิพากษาศาล ๓ เป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์ครั้งนี้ การก่อสร้างได้ดำเนินเรื่อยมาและจำต้องหยุดชงักอยู่ระยะหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจาก พระครูประภัสร์ธรรมสารได้ลาออกจากตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดหลักร้อย เมื่อ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ พระมงคลสีหราชมุนีเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา ได้รักษาการเจ้าอาวาสวัดหลักร้อยต่อไป และได้อนุญาตให้แต่งตั้งคณะกรรมการก่อสร้างศาลาการเปรียญขึ้นใหม่เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๐๗ อันประกอบด้วย พระครูสิทธิธรรมมาทร เจ้าคณะตำบลในเมืองเขต ๒ เป็นประธานกรรมการ พันเอก(พิเศษ)เยี่ยม อินทรกำแหง ผู้บังคับการกรมผสมที่ ๓ เป็นรองประธานกรรมการ พันตรีบุญเชิด ปานกุล ผู้บังคับกองพันทหารช่างที่ ๓ เป็นรองประธานกรรมการ พันจ่าอากาศเอก เชื้อรัตน์ เป็นเลขานุการ และพันตรี เจริญ อาจหาญ นายทหารฝ่ายการเงินพล ๓ เป็นเหรัญญิก พร้อมด้วยกรรมการหน้าที่ต่างๆอีก ๘ หน้าที่ การก่อสร้างจึงได้ดำเนินตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาและส่วนใหญ่ได้สำเร็จไปแล้วในเดือนมีนาคม ๒๕๐๘ รวมเวลาที่ก่อสร้างมาแล้วทั้งหมด ๑ ปี ๑๑ เดือน สิ้นค่าก่อสร้างไปแล้วเป็นเงิน ๒๐๓,๒๘๕.๒๘ บาท คณะกรรมการจึงมีมติเห็นพ้องต้องกันว่าสมควรที่จะเปิดใช้การได้แล้ว ส่วนที่ยังไม่สำเร็จก็เป็นส่วนที่ไม่ขัดต่อการประกอบศาสนกิจก็อย่างเหลือฝักรอบนอกอย่างเกี่ยวเท่านั้น จึงได้กำหนดการฉลองขึ้นในวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๐๘ เมื่อการฉลองเสร็จสิ้นไปแล้ว ก็จะได้เปิดให้ท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลายได้ใช้ศาลาการเปรียญหลังนี้ประกอบกิจการกุศล เป็นสาธารณะประโยชน์และศาสนกิจวัตรสืบต่อไปตลอดกาลนาน

อนึ่งการก่อสร้างศาลาการเปรียญ วัดหลักร้อยหลังนี้ เป็นการก่อสร้างมหากุศลสามัคคีอันยิ่งใหญ่ที่หาได้ยากยิ่งนัก คงจะเห็นว่าได้มีท่านผู้ใหญ่ทั้งฝ่ายสงฆ์และฝ่ายฆราวาสตลอด

จนท่านพุทธศาสนิกชน ในท้องที่อำเภอเมืองนครราชสีมาและท้องที่อำเภออื่นๆตลอดจนจังหวัด
ต่างๆ ได้ให้ความร่วมมืออนุเคราะห์ช่วยเหลือตลอดมาจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีทุกประการ จึง
นับว่าเป็นมหากรุณาอันยิ่งใหญ่ที่พวกเราทั้งหลาย ควรบังเกิดความปีติโสมนัสและความภูมิใจไป
จนตราบเท่าชีวิตจะหาไม่ ฉะนั้นคณะกรรมการก่อสร้างศาลาการเปรียญวัดหลักร้อย จึงขอระ
ลึกนึกถึงคุณงามความดีที่ท่านผู้ใจบุญทั้งหลาย ได้ให้การอนุเคราะห์ช่วยเหลือเกื้อกูลให้การก่อ
สร้างศาลาการเปรียญหลังนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีไว้นั้นด้วย จึงขอขอบพระคุณและขอโน้ม
ความเคารพนับถือแด่ท่านที่ให้ความอุปการะไว้มิ่งต่อไป

พระมงคลศีหราชมุนี เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมาและรักษาการเจ้าอาวาสวัดหลักร้อย

พระราชสีมาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช

พระครูศีลสารวิสุทธิ เจ้าคณะอำเภอเมืองนครราชสีมา

พระครูประภักดิ์ธรรมสาร เจ้าคณะตำบลปรุใหญ่

พระอริยโศภิกขุ (พ.ต.หลวงไพรีพ่ายฤทธิ์)

พลโทเฉลิม อินทกนก ที่ปรึกษากองทัพบก

พลโท กฤษณ์ สีวรา แม่ทัพกองทัพบกที่ ๑

พลตำรวจตรี จำรัส มังคลารัตน์ ผู้บังคับการตำรวจภูธรเขต ๓

พันตำรวจเอก (พิเศษ) ประสาท สุนทรวร รองผู้บังคับการตำรวจภูธรเขต ๓

พันตำรวจเอก (พิเศษ) ยงยุทธ แยมเกษสุกนธ์ รองผู้บังคับการตำรวจภูธรเขต ๓

นายเกษม ทิพย์จันทร์ อธิบดีผู้พิพากษาศาล ๓

นายบุญรอด โชตะมังสะ ปลัดจังหวัดนครราชสีมาและนายกเทศมนตรีเมือง
นครราชสีมา

นายสุวรรณ ธนกันญา ศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา

นายพล นรพัลลภ (อดีต) รักษาการไปรษณีย์โทรเลข ๑๑-๑๒

นายมงคล ไชยะบุรินทร์ ผู้จัดการธนาคารออมสินภาค ๖

นายจินดา ยิมเรวัตร ผู้อำนวยการโรงงานทอกระสอบอีสาน

นายประคิษฐ์ ไทลังคะ ผู้จัดการธนาคารออมสินสาขานครราชสีมา

นายเผ่า โคบุตร หัวหน้าหน่วยสหกรณ์ที่ดินจังหวัดนครราชสีมา

นายจรวัย ยิ่งสวัสดิ์ นายอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์แหยม สิบกำบัง

จำสิบเอกช่วง รัตนา

นายโต ถนอมในเมือง

พันโท นิตย จันมา ผบ.ผส.๓ ร.พัน๑ ค่ายสุรนารี

พันโท วรรณรงค์ เทพหัสดินทร์ ผบ.ผส.๓ ร.พัน ๒ ค่ายสุรนารี

พันตำรวจตรีธวัชชัย ทองมี ผู้บังคับกองสถานีตำรวจภูธร อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา

ร้อยโท เนตร อุตมั่ง บก.ผส. ๓ ค่ายสุรนารี

ร้อยตำรวจโท มงคล เสวีกุล นายเวรผู้บังคับการตำรวจภูธรเขต ๓

จำสิบตำรวจ ยืนยง จันทรไทยศรี ผู้ช่วยนายเวรผู้บังคับการตำรวจภูธรเขต ๓

และท่านผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์ ในการก่อสร้างศาลาการเปรียญหลังนี้ทุกๆท่าน

คณะกรรมการก่อสร้างศาลาการเปรียญวัดหลักร้อย ได้มีเจตนารมณ์ฐานอันแรงกล้า และแน่วแน่ในการก่อสร้างศาลาการเปรียญหลังนี้ ให้ถูกต้องลักษณะศาสนพิธี และสากลนียมพร้อม ด้วยความใหญ่โตพองาม และสวยงามมั่นคงตลอดกาลอันยาวนาน เพื่อจะได้เป็นศาสนสถาน อันประณีตทันสมัยถวายไว้ในพระพุทธศาสนา ทั้งจะเป็นเกียรติประวัติแก่คณะกรรมการตลอด จนท่านผู้อุปการะทั้งหลาย และท่านผู้บริจาคทรัพย์ทุกๆท่าน ทั้งนี้ก็เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีงามแก่นุชนรุ่นหลัง เพื่อถือเป็นแนวทางเจริญรอยตามบรรพบุรุษของเขา และจักเป็นเครื่อง โน้มเหนี่ยวจิตใจของเขาทั้งหลายเหล่านั้น ให้รักเคารพเลื่อมใสศรัทธา ในพระบรมพุทธานุภาพสืบไปตลอดกาลนาน

ฉะนั้นจึงขอให้ท่านผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์ บริจาคกำลังกายและกำลังปัญญา เพื่อการก่อสร้างศาลาการเปรียญวัดหลักร้อยหลังนี้ จงสำเร็จประโยชน์สมเจตนารมณ์ฐานให้มี ความสุขความเจริญงอกงามในชีวิตส่วนตัวส่วนราชการ ให้บริบูรณ์ด้วยที่อยู่อาศัยพร้อมมูลด้วย สรรพสิ่งอันพึงประสงค์ตลอดชีวิตของท่าน และขอให้ถึงพร้อมด้วยมนุษยสมบัติสวรรค์สมบัติ และนิพพานสมบัติตามเจตนารมณ์ฐานของท่านจงทุกประการเทอญ

คณะกรรมการก่อสร้างศาลาการเปรียญวัดหลักร้อย

๗ เมษายน ๒๕๐๘

ทานบารมี

โดย อนุวัตร

ในการบำเพ็ญกุศล เนื่องด้วยการฉลองศาลาการเปรียญ วัดหลักชัยในครั้ง
เลขานุการ คณะกรรมการก่อสร้างศาลาการเปรียญวัดหลักชัย ได้ขอให้ข้าพเจ้าเขียนเรื่อง
เกี่ยวกับธรรมชนกเรื่องหนึ่ง เพื่อจะได้จัดพิมพ์ลงในหนังสืออนุสรณ์ การก่อสร้างศาลาการ
เปรียญวัดหลักชัย เพื่อเป็นธรรมบรรณาการแก่ท่านผู้มีจิตศรัทธา ช่วยกันสละทรัพย์ก่อสร้าง
ศาลาการเปรียญหลังนี้ และแก่ท่านที่สนใจใคร่ในธรรม คำสั่งสอนของ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เพื่อเป็นประโยชน์ และประดับความรู้แก่พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ข้าพเจ้ามีความยินดีที่จะ
สนองความประสงค์ของเลขานุการฯ เพราะเห็นว่า เป็นธรรมทาน และวิद्याทาน จึงยินดีช่วย
จัดทำด้วยความเต็มใจยิ่ง ซึ่งได้กำหนดเรื่องว่า “ทานบารมี” เพราะเห็นว่ามีความเหมาะ
สมกับสภาพ กล่าวคือ การฉลองศาลาการเปรียญ และถวายศาลาการเปรียญหลังนี้ แต่พระ-
สงฆ์ไว้ในพระพุทธศาสนา อันเป็นการทำนุบำรุง และส่งเสริมให้พระพุทธศาสนาของเราสถา-
พรสืบไปตลอดกาลนาน ข้าพเจ้าขอน้อมจิตอนุโมทนาในการบำเพ็ญกุศล ของทุกท่านในครั้ง
ด้วยความปีติเป็นอย่างยิ่ง

ตามที่คณะของบุคคลทั่วไป ที่เป็นชาวลัทธิ และชาวศาสนาอื่น จะมีความเห็น
ว่า ชาวพุทธศาสนิกชน คือ บุคคลผู้มีศีลศานาพุทธนั้น มีเครื่องหมายสำคัญที่จะทราบได้ง่าย
อยู่อย่างหนึ่งคือ “การทำบุญ” ซึ่งมีวิธีการกระทำได้อย่างกว้างขวางหลายวิธี เป็นต้นว่า
ตักบาตรเวลาเช้าฯ ทอดผ้ากฐิน ทอดผ้าป่า เทศน์มหาชาติ บวชนาค เสาศพ แต่งงาน ตัดจก
โกนผมไฟ ไปจนกระทั่งการแห่บอกบุญเรี่ยไร แจกของอนุโมทนาฯลฯ ซึ่งยังมีอีกหลายวิธี
แต่ทั้งหมดที่กล่าวมานั้น ก็คือ เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของชาวพุทธนั่นเอง ซึ่งเป็นทัศนะของ
ชาวลัทธิ และชาวศาสนาอื่น ที่เขารู้จักชาวพุทธได้แต่เพียงเท่านั้น หรือบางทีอาจจะเลยเข้ามา
ถึงชาวพุทธด้วยกันอีกได้ คือ ชาวพุทธที่รู้จักชาวพุทธเพียงที่กล่าวมานั้น เท่านั้น ที่เป็นเช่นนั้นเกิด

ที่มาหลายสถานด้วยกัน แต่พอจะสรุปให้สั้น ๆ ได้ว่า “ไม่ทราบ เพราะไม่ได้ศึกษา” จึงรู้จักพระพุทธศาสนาของตัวเองอย่างเลือนลาง จึงมีคำเท่ากับบุคคลในลัทธิ และศาสนาอื่นไป ถ้าหากไม่พบกับภานิตที่ว่า “เมื่อเล็กให้หาวิชา โตขึ้นมาให้หาทรัพย์ เมื่อใกล้จะล่วงลับให้หาศีล” อย่างนั้นแล้วจะถือ ชีวิตมั่นคง ที่ว่าใกล้จะล่วงลับให้หาศีลนั้น ก็คือ เมื่อแก่เฒ่าให้เข้าวัดฟังธรรมนั่นเอง เพื่อจะได้มีโอกาสทราบถึงข้อวัตรปฏิบัติ และคำสอนของพระศาสนา ให้หูตาสว่างหายจากความมืด ความไม่รู้ หรือหมายถึงการเข้าไปสู่การศึกษานั่นเอง แต่ถึงกระนั้นก็ตาม หากท่านพบว่า พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เป็นที่น่าปฏิบัติตาม เป็นที่น่าพิศุจน์เป็นอย่างยิ่ง แต่กลับปรากฏว่า อตถาพวังกายเสื่อมโทรมไปเสียแล้ว ไม่สามารถที่จะปฏิบัติ หรือบำเพ็ญให้ยิ่งขึ้นไปได้ เพราะความชราของตัวเองเป็นอุปสรรค ท่านก็จะเสียใจของท่านเอง เข้าท่านเองที่ว่า “พบไม่งาม เมื่อยามชราขบขัน” แต่ก็นบว้างดกกว่าผู้ที่ไม่เข้าไปศึกษาเสียเลย ฉะนั้น ผู้ที่ใดเขาวัด เพื่อบำเพ็ญทาน ศีล และบำเพ็ญประโยชน์อื่น ๆ ให้กับพระพุทธศาสนาเมื่ออายุยังหนุ่ม ยังน้อยเช่นนั้น จงนับได้ว่า เป็นผู้ทำถูกต้องแล้ว เพราะชีวิตนี้เป็นของไม่แน่นอน จะดับจะสูญเมื่อใด มิได้มีใครสามารถบอกไว้ได้เลย จึงยากที่จะคาดคะเน และคำนวณได้ว่า เมื่อนั้น เมื่อนั้นเราจะถึงแก่ความตาย ฉะนั้น จึงไม่ควรคอยเวลาให้แก่เฒ่าจึงจะเขาวัด เพราะการเขาวัด คือ การเข้าไปเพื่อศึกษา เพื่อรู้ เพื่อปฏิบัติ และที่สุดคือ การเข้าไปหาสรณะที่พึ่ง อันเป็นทางออกที่ดีที่สุดในการเตรียมตัวตาย เพราะพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้านั้น ได้บอกทางออกไว้หลายวิธี และแม้แต่วิธีไม่ต้องตาย ก็ได้บอกไว้หมดทุกประการ พระองค์ได้บิณฑบาตอย่างใด ท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย เราจะหาครูอาจารย์ที่ไหนได้อย่างนี้ เป็นความเหมาะสมอย่างยิ่ง ที่พระองค์เป็น “พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า” ของพวกเรา

ท่านพุทธศาสนิกที่เคารพนับถือ ท่านเคยประกาศตนของท่านมาแล้วมิใช่หรือ ว่าท่านจะเป็นผู้อยู่ใกล้กับพระองค์ คือเป็นอุบาสก (อุปัชฌายะ) หรืออุบาสกอุบาสิกา โดยท่านได้กล่าวว่า “พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ ธมฺมํ สรณํ คจฺฉามิ สังฆํ สรณํ คจฺฉามิ” คือจะเข้าถึงซึ่งพระพุทธพระธรรมและพระสงฆ์ ว่าเป็นสรณะที่พึ่ง ไปจนตลอดชีวิตของท่าน เมื่อท่านได้ประกาศออกมาเช่นนั้นแล้ว ก็สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องกระทำตนให้อยู่ใกล้ และเข้าถึงรัตนะทั้งสามให้ได้เป็นที่พึ่งของเราจริง ๆ ด้วยการเดินตามรอยพระยุคลบาทของพระองค์ ให้สัมผัสเกียรติที่เรา

มีพระองค์เป็นพระศัพพัญญุตวิบุลยธรรม เป็นครูเป็นอาจารย์ของเรา เท่าที่เราจะถวายเป็น
พุทธบูชา แก่พระองค์อย่างเต็มความสามารถที่จะประพฤติปฏิบัติได้

พระองค์เป็นผู้ที่เปี่ยมล้นด้วยพระบารมี อย่างครบถ้วนบริบูรณ์ ความสำเร็จทั้ง—
มวลทพระองค์ได้มานัน ก็เนื่องด้วยการสร้างบารมีทั้งสิ้น บารมีคือสิ่ง พระองค์ได้สร้างฝังและ
ขำฝังไปได้แล้วอย่างบริสุทธิผุดผ่อง บารมีคือการเสียสละ พระองค์ได้เสียสละมาแล้วอย่าง
ครบถ้วน นับตั้งแต่การเสียสละอย่างเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปจนถึงการเสียสละอย่างสูงหรืออย่างยิ่ง
กล่าวคือ ปารมี อุปปารมี และบรมัตถุปารมี คือการเสียสละสิ่งของนอกกาย เสียสละของใน—
กายคือเลือดเนื้อ และเสียสละได้แม้ชีวิต สิ่งนี้เราเรียกว่า “ทาน” ทานหรือทานะ หมายถึงการ
ให้ ในพระพุทธศาสนาได้จำแนก แยกออกเป็นหลายประเภทด้วยกัน เช่นการให้กับพระสงฆ์
การให้กับบุคคล และการให้กับผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว ตลอดจนการให้แก่สรรพสัตว์ทั้งมวล อันประ-
กอบด้วยกาลเวลาของการให้ แต่เมื่อสรุปแล้วก็ได้หลักใหญ่อยู่ ๒ สถานคือ ทานเบื่องชาวกับ
ทานเบื่องชาย ทานเบื่องชาวก่อนได้แก่การให้ด้วยความเคารพนอบน้อมและนับถือ เช่นให้กับพระสงฆ์
ให้กับบิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทั้งหลาย เป็นต้นว่าให้อาหาร ให้ที่อยู่อาศัย
ให้เครื่องนุ่งห่ม ให้ยารักษาโรค สำหรับทานเบื่องชายนั้นให้ด้วยความเมตตาสงสาร หรือให้
ด้วยความสมเพชเวทนา เช่นให้กับผู้ประสบภัยธรรมชาติ เช่นไฟไหม้ น้ำท่วม อดอาหาร หรือ
หรือผู้พิการทุพพลภาพ เป็นต้น ทานทั้งสองอย่างนี้ถือว่าทานเบื่องชาวก่อนเป็นทานที่ให้ผลมาก เพราะ
ผู้ให้นั้นให้ด้วยความนอบน้อม ให้ด้วยความปีติโสมนัส สำหรับทานเบื่องชายนั้น ให้ด้วยความ
เมตตาสงสาร ให้ด้วยหัวใจเหียวแห้งไม่เบื่อกับงานหรรษา เหมือนอย่างทานเบื่องชาวก่อน
ทั้งนี้เพราะปฏิภาณ คือผู้รับมีฐานะแตกต่างกัน ทานอันสูงส่งให้ผลต่างกัน เพราะพระสงฆ์
ท่านเป็นผู้มีศีล เป็นผู้ประพฤติธรรม เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งคำสอนและยังประโยชน์ให้สำเร็จ แก่ผู้
บริจาคนั้นได้ คือพระสงฆ์เป็นผู้ที่มอบอำนาจคำสอนของพระพุทธเจ้าไว้ได้ แล้วนำมาบอกให้
แก่พวกเรา ได้รู้ได้ปฏิบัติมาจนถึงพวกเราทุกวันนี้ พระสงฆ์หรืออีกนัยหนึ่งในฐานะที่ท่านเป็น
ผู้รับทานที่ทายกนำมาถวายนั้น เรียกว่าปฏิภาณ แปลว่าผู้รับ ตามหลักฐานท่านได้แสดงคุณ-
สมบัติของปฏิภาณไว้ ๖ ประการคือ

๑. ท่านที่ประพฤติเพื่อจะละระอา

๒. ท่านที่ละราคะได้แล้ว
๓. ท่านที่ประพฤติเพื่อจะละโทษะ
๔. ท่านที่ละโทษะได้แล้ว
๕. ท่านที่ประพฤติเพื่อจะละโมหะ
๖. ท่านที่ละโมหะได้แล้ว

ตามคุณสมบัติของปฏิคาหก คือผู้รับทวง ๖ ประการนี้ จะเห็นว่าพระสงฆ์ท่าน—
 เป็นผู้สมควรได้รับ “การให้” จากทายกทายิกาเป็นอย่างยิ่ง เพราะท่านมีคุณธรรมสูงยากที่จะ
 หาได้ง่าย ๆ ในโลกนี้ เพราะพระสงฆ์เป็นผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติตรง ปฏิบัติควร และปฏิบัติชอบ
 ปฏิบัติดี คือ ดีกาย ดีวาจา ดีใจ ปฏิบัติตรงคือ ตรงต่อพระธรรมวินัยที่พระองค์ตรัสไว้ ปฏิบัติ
 ควรคือปฏิบัติเพื่อจะออกจากทุกข์ ปฏิบัติชอบคือเป็นผู้ดำเนินตามรอยพระยุคลบาทอย่างบริบูรณ์
 ท่านกล่าวว่า การให้ทานนั้นจะปรากฏทันตาเห็นคือการให้กับพระสงฆ์ ที่ออกจากรั้วสีมาบัต—
 โหม่ ๆ จะเห็นผลหรืออานิสงส์ทันที แต่ในยศเรานั้นไม่ทราบว่าจะมีท่านอยู่ ณ ที่ใดบ้าง
 หรือไม่มีเสียเลยก็อาจจะเป็นได้ แต่ถึงกระนั้นก็ตามเมื่อจิตใจของเราเป็นกุศลแล้ว บริจาคทาน
 ด้วยความแน่วแน่มั่นใจไปแล้ว บางครั้งก็อาจจะเห็นได้เหมือนกัน คือเห็นผลปรากฏทันตา ซึ่งมีปรากฏ
 กันมาแล้ว ข้าพเจ้าเคยประสบมาแล้วเหมือนกัน ทักถามว่าหมายถึงผลปัจจุบันทันตาเห็นในระ
 ยะภะระนั้นชัด ไม่ใช่เป็นวันหรืออาทิตย์หรือเดือนหรือปี สำหรับที่เกิด ๆ นั้นย่อมเกิดด้วยกัน
 ทั้งนั้น และทุกครั้งที่บริจาคทานไป ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอยืนยันว่า แม้พระพุทธเจ้าและ
 พระอรหันตจะเสด็จดับขันธ เสด็จสู่พระปรินิพพานไปนานแล้วก็ตาม แต่คุณธรรมและอานิสงส์แห่ง
 การบำเพ็ญคุณงามความดีทั้งหลาย ก็ยังปรากฏและมีความศักดิ์สิทธิ์อยู่เสมอ เปรียบประดุจกับ
 พระองค์ยังทรงมีพระชนม์อยู่เสมอ ฉะนั้นการที่พวกเราทั้งหลายประกาศตนว่า จะขอเข้าถึงพระ—
 รัตนตรัยนั้น ถ้าทำไม่จริงคือจริงแต่คำประกาศนั้น ก็ขอให้ความละเอียดเลี้ยวบ้าง อย่างนี้
 ก็จะทำให้เราเป็นคนจริงขึ้นมาสักวันหนึ่งก็ได้ ทว่าทำจริงนั้นจะทำอย่างไร จึงจะเรียกว่า ทำจริง
 สมกับที่ได้ประกาศตนไปแล้วว่าเป็นพุทธมามก คือเป็นผู้นับถือพระพุทธเจ้าจริง ๆ ฉะนั้นข้าพเจ้า
 จึงขอแนะนำท่านผู้อ่านมุ่งเข้าไปในทาง ทานบารมี แต่อย่างเดียวเพื่อให้ตรงกับหัวข้อของเรื่องนี้
 ฉะนั้นจึงใคร่ขอพูดแต่เรื่องทาน การทำทานก็ต้องทำทานให้จริง แต่อย่าให้เลี้ยวจริง ถ้าเลี้ยวจริง
 ไปแล้ว ผู้ให้ทานจะลำบาก เมื่อลำบากแล้วก็จะหาที่โทษเขาสักอย่าง ถ้าคว่ำไหนดไม่ได้ก็

จะไปหยิบเอาภาษิตจีนที่ว่า “ทำบุญสุญเปล่าไหวเจ้าดีกว่า” เข้าให้ ขออภัยท่านผู้อ่านด้วย
 ที่ได้ใช้คำตลาด ๆ เพราะเรื่องจริงเป็นเช่นนั้น ได้ยินบ่อย ๆ อย่างนี้ผู้ให้ได้ให้โดยจริงและ
 หวังผลตอบแทน เมื่อไม่ทันใจหรือไม่สมหวังก็หาที่โทษเข้าไว้ก่อน คือโทษบุญ และยังมีอีก
 ประเภทหนึ่งคือประเภทที่ให้ไม่ถึงความจริง คือได้ตั้งใจให้ ๑๐ แต่พอให้จริง ๆ ให้เพียง ๕ อย่าง
 นึกเป็นบุญเป็นกุศลเหมือนกัน แต่เสียอยู่ตรงที่โกหกใจตนเอง สำหรับผู้ที่ให้ไม่ขาดไม่เกินนั้น
 คือได้ตั้งใจไว้อย่างไรก็ปฏิบัติได้อย่างนั้นมิใจแน่วแน่ไม่เปลี่ยนแปลง อย่างนี้มีอันส่งผลแรงและ
 สูงกว่า ๒ ประเภทที่กล่าวมาแล้ว ข้าพเจ้าใคร่ขอแนะนำท่านผู้อ่านว่าเพื่อยุทธาบาตทั้งหลายว่า การ
 ให้ทานนั้น ถ้าท่านทำถูกต้องแล้ว จะได้บุญทันทีได้กุศลทันทีเห็นทีเดียว โดยวัตถุทานนั้นยังไม่ถึง
 มีผู้รับเสียด้วยซ้ำ และที่เราได้ทำไปโดยไม่เห็นผลนั้นคือ เราลืมพระบรมครูหรือลืมพระพุทธเจ้า
 ของเราเสียสนิท ที่เราได้ลืมท่านก็เพราะไม่ทราบนัยอีกอย่างหนึ่ง และอีกอย่างหนึ่งก็คือใจร้อน
 เพราะกลัวจะไม่ได้บุญ เลยเป็นเรื่องค่อนข้างจะตรงกันข้ามไปเสีย ก่อนอื่นที่ข้าพเจ้าจะแนะนำ
 ท่านในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงความเห็นไว้สักนิดก่อนว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาของนัก-
 ปราชญ์ราชบัณฑิตมากกว่าจะเป็นของคนธรรมดา ชื่อนี้จะจริงเท็จอย่างไร ขอท่านได้โปรด-
 พิจารณาหลักธรรมแล้วกัน หรือমনนักกรุณาไปตามผู้ศึกษาถึงประโยค ๘ หรือศาสน-
 ศาสตร์บัณฑิตพุทธศาสนบัณฑิตดูบ้างว่า ท่านจะตอบว่าอย่างไร ที่ได้ยินกันแต่ว่า “ยังเรียน
 ยี่สิบ” เมื่อเป็นเช่นนั้น ที่ข้าพเจ้ากล่าวว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาของนักปราชญ์ราช-
 บัณฑิตนั้น จะมีส่วนถูกบ้างไหม สมมติว่าถูกตามที่ข้าพเจ้ากล่าวแล้ว คนที่ไม่ได้ศึกษาเป็นถึง
 มหาบัณฑิตก็คงจะเป็นพุทธศาสนิกไม่ได้ละซี ชื่อนี้ไม่ต้องเสียใจ พระพุทธเจ้าสอนคนให้ฉลาด
 ให้รู้จักคิดพิจารณา สรุปแล้วพระองค์สอนด้วยเหตุกับผลเท่านั้น ถ้าเราเคารพเหตุเคารพผล และ
 นำเอาหัวใจนักปราชญ์ไปใช้ คือ สุ จี ปุ ลิ พัง คิต ถาม เขยน แล้วนั้นแหละคือตัวนักปราชญ์
 โดยแท้ทีเดียว และเป็นพุทธศาสนิกโดยไม่ต้องสงสัย ข้าพเจ้าขอวกเข้าเรื่องเดิมคือ ทำบุญกุศล
 ได้บุญกุศลทันทีเห็น ทัง ๆ ทั่ววัตถุทานนั้นยังไม่ถึงมีผู้รับแต่ทำไมไม่เห็นบุญกุศลทันตานนั้นเพราะ
 ลืมคำสอนของพระพุทธเจ้า และรับทำเพราะกลัวแต่จะไม่ได้บุญ ที่ว่าลืมพระพุทธเจ้านั้นคือลืม
 คำสอนของท่านนั่นเอง การกระทำทุก ๆ อย่างต้องขึ้นอยู่กับ “โยนิโสมนสิการ” แปลว่า
 การกระทำในใจให้แยบคาย ก่อนที่จะทำบุญทำกุศลก็ต้องทำอุบายในใจให้แยบคายเสียก่อน ถ้า

รู้แล้วได้บุญได้กุศลจริง ๆ กล่าวคือ วัตถุทานที่ทายกทายิกาจะนำไปเพื่อการบริจาคคนนั้น จะเป็นทานเบื่อง่ายและทานเบื่องว้างตาม ให้ท่านนำวัตถุทานนั้น วางไว้ตรงหน้าแล้วพิจารณาเสียก่อนว่า วัตถุทานสิ่งนั้นข้าพเจ้าได้จัดทำมาด้วยความบริสุทธิ์ ข้าพเจ้าได้เป็นเจ้าของวัตถุทานนั้นแล้วโดยชอบ ข้าพเจ้าจะนำวัตถุทานนั้นถวายหรือให้แก่ท่าน เพื่อเป็นประโยชน์อันจักเกิดขึ้นแก่ผู้รับ สุดแต่ผู้รับจะนำไปทำประโยชน์ในสถานใด ข้าพเจ้ายินดีทงสนและนับตงแต่เป็นคนต้นไป วัตถุทานนั้นขาดจากการเป็นเจ้าของกับข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจะไม่มี ความห่วงหาเหวี่ยงในวัตถุทานนั้นอีกต่อไป ข้าพเจ้าขอถวายหรือให้วัตถุทานนั้นแก่ท่านด้วยใจบริสุทธิ์ผ่องแผ้ว และพร้อมด้วยความยินดี ทงกาย วาจา ใจของข้าพเจ้าทุกประการ ถ้าเป็นของใหญ่ ๆ ก็ให้ยืนหรือนั่งพิจารณาอยู่ตรงหน้า แล้วกระทำอุบายอันแนบคายเช่นเดียวกัน เมื่อเสร็จจากการพิจารณาอันแนบคายในใจเช่นนั้นแล้ว แม้ท่านจะทำไปเพียงเล็กน้อย ก็จะทำให้ท่านได้รับอานิสงส์อย่างแรง และได้บรรลทางใจอย่างมากมาย มีแต่ความยินดีปราโมทย์เหมือนกับมีไครมายกของหนักออกจากใจของท่านเช่นนั้นแหละ และจะทำให้ท่านประสบแต่ความร่มเย็นทาง กาย วาจา ใจ ไปตลอดวัน ลักษณะความสุใจเช่นนั้นเกิดแต่การกระทำอุบายอันแนบคาย ที่เกิดขึ้นกับใจก่อนวัตถุทานนั้นจะถึงมือผู้รับ อย่างนี้เรียกว่าได้บุญได้กุศลทันตาเห็นทีเดียว และถ้าหากว่าท่านไม่ได้ทำอุบายอันแนบคาย เช่นนี้ให้เกิดขึ้นที่ใจของท่านเสียก่อนแล้ว ท่านจะได้รับบรรลทางใจเช่นนั้นหรือไม่ การที่ท่านกระทำอุบายในใจ ให้ขาดจากความเป็นเจ้าของโดยไม่เหวี่ยงในวัตถุทานนั้น พระสงฆ์ทรับทานของท่านไป ก็ไม่เป็นอาบัติเพราะผู้ให้ท่าน ขาดจากความเป็นเจ้าของในวัตถุทานนั้นแล้วจริง ๆ แม้ว่าพระสงฆ์ท่านจะนำเศษอาหารที่เหลือจากฉันแล้ว ไปเลี้ยงคนหรือสัตว์ ท่านผู้บริจาคก็ไม่มีราคะทางใจ ตรงกันข้ามกลับมีแต่ความยินดีที่ได้รู้ได้เห็นวัตถุทานนั้นเป็นประโยชน์แผ่ไพศาลไปอีกมากมาย และได้บุญกุศลเพิ่มขึ้นอีกเรื่อยไป

บางคนทีกลับจากไปทำบุญและกลับถึงบ้านแล้ว อาจจะถูกเขาถามว่า ไปทำบุญได้บุญมากไหม ส่วนมากผู้ถูกถามจะเคืองเพราะคิดว่าผู้ถามล่อเลียนนอยางหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งก็ไม่ทราบว่าจะตอบอย่างไร จะว่ามากกว่าน้อยก็ไม่เห็นด้วยบุญเสียด้วย ข้าพเจ้าเคยขอโอกาสบอกบุญของข้าพเจ้าทงหลาย ให้รู้จักหน้าตาของบุญและกุศลเสียที จะได้ไม่ลำบากใจเมื่อถูกถามอีก “บุญคือความสะอาด กุศลคือความฉลาด” ท่านทำบุญไปครั้งหนึ่งก็เท่ากับทำความสะอาดใจของท่านครั้งหนึ่ง เพราะใจของมนุษย์ปุถุชนนี้เป็นใจที่หนาด้วยกิเลส คือ โลก-

โกรธ หดง มีแต่อยากได้ แต่ไม่อยากให้ ถ้าใครพบวิธีอยากให้ได้ฉันก็เป็นคนฉลาด คือฉลาด
ที่รู้จักขัดเกลาใจหนานได้ เพราะผลของการให้ฉันคุณประโยชน์มากมาย ทั้งในโลกนี้และโลก
หน้า ทั้งตัวเองและผู้อื่น ทั้งฉลาดที่เข้าใจของตนเป็นสุขด้วยความบริสุทธิ์ของแฉะ สะอาดเยือก
เย็น ไม่พบกับความร้อนใจ ด้วยเหตุนี้บุญกุศลจึงเป็นสิ่งที่ไม่แยกจากกันไม่ได้ เมื่อมีความสะอาด
ก็ต้องมีความฉลาด เมื่อมีความฉลาดก็ต้องเป็นคนที่ดีสะอาด คนโง่คือคนที่ไม่ฉลาดย่อมพบแต่
ความสกปรก ที่เป็นสิ่งตรงกันข้ามกับความสะอาดนั่นเอง เมื่อกล่าวมาถึงตรงนี้ก็เลยขอถือโอกา
สเตือนนักบุญทั้งหลายเสียด้วยว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำบุญได้บุญ ทำอะไรก็ได้อันนั้น
ขออธิบายว่า ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว อันนี้เป็นของตรงตัวไม่เปลี่ยนแปลง สิ่งนี้รู้กันโดยทั่วไปแล้ว
แต่ทำบุญได้บุญ ท่านนักบุญไม่ค่อยยอมเชื่อ จะยอมเชื่อได้อย่างไรในเมื่อทำบุญจะเอาเบอร์
ทำบุญจะเอาลอตเตอรี่รางวัลที่ ๑ คิด ๆ ดูแล้วมันคนละเรื่อง ไม่ใช่เรื่องเดียวกัน กับบอกแล้ว
ว่า ทำบุญก็ได้บุญ บางรายทำบุญจะเอารางวัล ถ้าอยากได้รางวัลก็ต้องหาเงินไปซื้อเอามาจึงจะ
ได้รางวัล มิใช่ว่าจะเอาบุญไปซื้อรางวัลได้ ถ้าเป็นเช่นนั้นบริษัทที่สร้างรางวัลคงล้มละลายไป
นานแล้ว ถ้าอยากถูกลอตเตอรี่รางวัลที่ ๑ ก็ต้องซื้อลอตเตอรี่ แต่ว่าฉันเขาเรียกว่าเสี่ยงโชค
คือเอาความแน่นอนไม่ได้ ยังมีอีกประเภทหนึ่งยังหนักกว่านั้นอีก คืออยากถูกลอตเตอรี่รางวัลที่ ๑
แต่ไม่เคยซื้อลอตเตอรี่เลย และอยากถูกจริง ๆ เสียด้วย อย่างนี้พระท่านเรียกว่า “ปรารณา-
ลามก” คือปรารณาในสิ่งที่เป็นไม่ได้ ท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ความปรารณาของท่าน
ไม่มีใครห้ามท่านได้หรอก แต่ขอให้มันขอบเขตเสียบ้าง เพราะเราเป็นพุทธศาสนิกชน หมายถึง
ชาวพุทธผู้รู้ จะปรารณาสิ่งใดก็ขอให้สมกับที่เป็นคนรู้ อย่าให้มันตรงกันข้ามไปเสีย

เหตุใดชาวพุทธจึงชอบทำบุญ จนเป็นัญญัติญาณลักษณะของชาวพุทธทั่วไป คำถาม
ข้อนี้ตอบได้ไม่ยากเลย เพราะชาวพุทธเป็นคนที่รู้พระบรมศาสดาเป็นครูผู้ฝึกสอน พระองค์ทรง
เป็นพระบรมศาสดาเอกของโลก พระองค์ทรงสอนให้ชาวพุทธทั้งหลายได้รู้จักเอาเพื่อเกื้อกูลไม่
เบียดเบียนกัน ให้รู้จักแบ่งความสุขที่มีอยู่ให้แก่กัน พระสงฆ์ของเรามีบาตรเพียงใบเดียว มีผ้า
เพียง ๓ ผืน แต่ยกย่องนับมาตลอดเวลา ๒๕๐๗ ปี คือจนกระทั่งบัดนี้ ชนที่ยอมเป็นความ-
อัศจรรย์อยู่ไม่น้อย และเป็นข้อพิสูจน์ได้เป็นอย่างดีแล้วว่า ความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลตนเอง ที่เป็น
เครื่องค้ำจุนพระพุทธศาสนาของเรา ให้ยืนยงสถาพรสืบต่อไปจนชั่วกัลปาวสานทีเดียว การ—

ไว้งามเช่นนี้ กตวของทานเองนั้นแหละเป็นผู้ ได้รับผล ไม่มีใครสามารถมาแบ่งแย่งของท่านไป
ได้ เพราะทานตั้งกล่าวว่าเป็นกุศลกรรม ให้ผลเป็นอริยทรัพย์อันประเสริฐ จะส่งผลให้ท่านเสมอ
ไป ถ้าท่านได้ทำไว้มาก ผลทานนั้นก็ส่งให้ท่านอย่างไม่ขาดสาย ไม่รู้จักหมด ด้วยเหตุนี้กระมัง
ที่คนเราย่อมมีฐานะความเป็นอยู่ และสติปัญญาไม่เหมือนกัน ถ้าหากว่ากรรมที่ท่านทำมาแล้ว แต่
อดีตไม่ส่งผล มนุษย์ชาติในโลกนี้ก็คงจะเหมือนกันหมด คงไม่ได้เห็นสภาพที่เป็นอยู่อย่างทุกวัน
นี้แน่นอน และเพื่อเป็นเครื่องพิสูจน์ว่า เรื่องเหล่านี้จะจริงเท็จประการใด ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอเสนอ
ข้อธรรมที่พระองค์ทรงตรัสไว้ เพื่อให้มนุษย์ชาติในโลกนี้ ได้พิสูจน์ข้อเท็จจริงหากใครที่จะ—
ปฏิบัติ เพื่อความสมบูรณ์ปรารถนาของตน พระองค์ก็ได้ห้ามหวงแต่อย่างใด ข้อพิสูจน์ที่ข้าพเจ้า
กล่าวถึงนี้

๑. มีอายุยืน	เพราะไม่ฆ่าสัตว์
๒. มีโรคน้อย	เพราะไม่เบียดเบียนสัตว์
๓. มีพรรณดี	เพราะอดทนต่อความโกรธ ไม่โกรธ
๔. มีศักดิ์เดชามาก	เพราะไม่ริษยาเขา มีมุกตาคติ
๕. มีสมบัติมาก	เพราะบริจาค
๖. มีตระกูลสูง	เพราะอุปการะ อ่อนน้อม
๗. มีปัญญา	เพราะเสพสัตบุรุษ

กรรม ๗ อย่างที่ข้าพเจ้าได้นำมาเสนอให้ท่านผู้อ่านได้พิจารณานี้ หากไม่ขยาย
ความออกไป ก็อาจจะทำให้ท่านผู้อ่านบางท่านไม่เข้าใจขึ้น จึงขอขยายความเป็นข้อ ๆ ตาม
ลำดับดังนี้

๑. มีอายุยืนเพราะไม่ฆ่าสัตว์ ในที่นี้ข้าพเจ้ามองเห็นเป็น ๒ ลักษณะคืออายุยืน
เพราะกรรมเก่าส่งผลนั้นประการหนึ่ง กับอายุยืนเพราะกรรมใหม่ส่งผลนั้นอีกประการหนึ่ง ที่ว่า
กรรมเก่าส่งผลนั้นคือ ไม่เคยฆ่าสัตว์มาตั้งแต่อดีตชาติ ครั้นได้เกิดมาเป็นมนุษย์ในปัจจุบันชาติ
จึงมีอายุยืน เพราะไม่มีกรรมในการฆ่ามาริตรอนชีวิต ที่ว่ากรรมใหม่ส่งผลนั้นก็คือเมื่อได้เกิด
เป็นมนุษย์แล้ว ไม่เคยฆ่ามนุษย์และสัตว์อีก จึงไม่มีใครคิดที่จะทำร้ายฆ่าแกง ให้ชีวิตของตนได้
รับความวิบัติเป็นอันตรายแต่อย่างใด เพราะกรรมส่วนนี้ไม่มีเหตุที่เกิดขึ้นนั่นเอง สัตว์ค่านพระ—

องค์หมายถึงสัตว์โลกทั้งหลาย ที่เป็นสัตว์เดรัจฉานก็ดี เป็นมนุษย์ก็ดี ล้วนได้ชื่อว่า เป็นสัตว์
ด้วยกันทั้งนั้น เพราะเป็นผู้ที่ยังไม่ข้ามพ้นโอชะสงสาร คือยังท่องเที่ยวอยู่ในวัฏสงสารคลุกเคล้า
อยู่ด้วยกิเลส หากได้บรรลุเป็นอริยสงฆ์หรืออริยบุคคล นับตั้งแต่พระโสดาเป็นต้นไป จึงจะพ้น
จากการเป็นสัตว์ มนุษย์เราได้ชื่อว่า เป็นสัตว์ประเสริฐ เพราะมีมันสมองรู้จักผิด รู้จักถูก รู้จัก
ชั่วและรู้จักดี ซึ่งผิดกว่าสัตว์ทั้งปวง

๒. มีโรคน้อยเพราะไม่เบียดเบียนสัตว์ ขอนกมทมาเป็น ๒ ลักษณะเหมือนกับ
ข้อที่ ๑ เช่นกัน คือไม่เคยเบียดเบียนสัตว์ให้ได้รับความทุกข์ทรมาร ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เกิด
มาในชาติหนึ่งจึงเป็นผู้มีโรคน้อย ซึ่งเป็นเหตุทำให้ชีวิตของผู้นั้นราบรื่นไม่เจ็บป่วยออก ๆ แอด ๆ
แต่มีไข้ว่าจะไม่ป่วยไข้เสียเลยก็หาไม่ได้ ทั้งนี้เพราะกฎของธรรมชาติมีอยู่แล้วว่า เกิดแก่เจ็บ-
ตาย เป็นของธรรมดาของสังขาร การไม่เบียดเบียนสัตว์ในชาติหนึ่ง ยังผลให้ผู้ประพฤติปฏิบัติเป็น
คนมีโรคน้อย แม้จะเดินทางด้วยยานพาหนะชนิดใด ก็ได้รับความปลอดภัยเสมอ ถ้าจะเจ็บป่วย
ก็เพียงปวดหัวตัวร้อนเล็ก ๆ น้อยแล้วก็หายไป ซึ่งผิดกับพวกโรคมาก คือเป็นอยู่เรื่อย ๆ เป็น
ทั้งปี และอาจจะเป็นอยู่ตลอดชีวิต เช่นโรควิกลจริต โรคลมรัยถึงกับชักหรือสลบ วรรณโรค
โรคมะเร็ง โรคอัมพาตหรือการทุพพลภาพอยู่เปลี่ยนเสีย หรือถึงกับตัดอวัยวะบางส่วนจากร่าง
กายออกอย่างนั้นเป็นต้น หากท่านมองเห็นทุกข์ภัยอย่างนั้นแล้ว ก็คิดว่าชาติหน้าจะไม่ชวนรบ-
เร้น หรือไม่อยากเป็นผู้มีโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน ถึงดการเบียดเบียนสัตว์เสียตั้งแต่ชาตินี้ และ
ให้ความเมตตาปรานีแก่สัตว์ ให้ยารักษาโรคเป็นทาน สร้างแต่ความดี ก็จะทำให้ท่านหวังใน
ความสุขมีชวตรารบรื่น เพราะมีโรคน้อยในชาติหน้าได้อย่างแน่นอน และบางทีก็อาจจะพบความ
สุขในชาตินี้ด้วยก็ได้ หากท่านได้บำเพ็ญไว้มาก ๆ จนเต็มความสามารถของท่าน เพราะท่าน
กล่าวว่า การสร้างสมไว้มาก ๆ นั้น เป็นกรรม คือเป็นกรรมหนักและจะต้องให้ผลก่อน
ทั้งนี้ไม่ว่ากรรมฝ่ายดีและฝ่ายชั่ว อันไหนหนักหนาก่อนนั้นก็ให้ผลก่อน พูดกันตามความจริง การมีโรคภัย
เป็นสมบัติติดตัวนั้น มันเป็นความทุกข์ทรมารอย่างแสนสาหัส บางคนทักตน ๆ หาทางออก
ด้วยการฆ่าตัวตายมาแล้วก็มีมาก เพราะทนสภาพที่ได้รับความทุกข์ทรมารต่อไปไม่ไหว ที่กล่าวมานี้
นับว่า การเบียดเบียนชีวิตสัตว์ ให้ผลอย่างร้ายกาจทีเดียว พระองค์ห้ามเบียดเบียนสัตว์ ก็
เพราะทรงเห็นทุกข์โทษอย่างนั้น

๓. มีพรรณดี เพราะอดต่อความโกรธ ไม่โกรธ ท่านผู้อ่านเคยคิดใหม่ว่า บางคน
ก็สวยสดงดงาม บางคนก็ขรขระเหว เช่นนี้เพราะเหตุผลอันใด คำว่าพรรณดีหมายถึงผิวพรรณ—
วรรณะผ่องใสสวยงาม การที่อดต่อความโกรธได้นั้นมีผลอันสูงส่ง ให้มนุษย์ได้พบกับความงาม
จะถือว่าข้อนี้เป็นวิชาเสริมสวย สำหรับของพระพุทธเจ้าก็ไม่ผิด ซึ่งขณะนี้ชาวโลกกำลังทนทน
กับความงามและคิดค้นวิธีการที่ทำให้งาม จนมีตำราเสริมสวยวางขายกันเกลื่อนไปทั่วแล้ว แต่
ถึงกระนั้นก็ยังสู้ตำราสำหรับของพระพุทธเจ้าของเราไม่ได้ ถ้าใครรู้ว่าวิชาเสริมสวยชั้นยอดนั้นมีอยู่ใน
พระพุทธศาสนาแล้วและลงมือปฏิบัติตาม ข้าพเจ้าขอรับรองว่าสวยงามทุกคน สวยอย่างที่เรียก
กันว่า สวยไม่สร้าง เพราะเป็นความสวยงามที่มีอยู่ตลอดชีวิตของท่านทีเดียว ท่านผู้อ่านทง—
หลายท่านคงไม่ลืมว่า พระพุทธเจ้าของเราปรากฏสวยงามที่เรียกว่า มหาปุริสลักษณะ คือมี
สรีระร่างกายงดงามเป็นมหาบุรุษ ใครได้เห็นแล้วต้องชื่นชมด้วยกันทั้งนั้น บางรายถึงกับหลง
พระรูปพระโฉมเอาทีเดียว เช่นพระวัคคิเป็นต้น หลงพระรูปพระโฉมของพระพุทธเจ้า จนไม่
สามารถบำเพ็ญสมณะธรรมได้เลย ถ้าวันไหนไม่ได้ชมโฉมของพระพุทธเจ้า วันนั้นคือวันที่มี
ความไม่สบายใจและกระวนกระวายใจเป็นที่สุด เมื่อพระองค์ทรงทราบจึงห้ามมิให้พระวัคคิชม
พระรูปพระโฉมอีกต่อไป เมื่อพระวัคคิถูกห้ามเช่นนั้น ก็เกิดความน้อยใจเสียใจและคิดต่อไปว่า
ถ้าไม่ได้ชมพระรูปพระโฉมของพระองค์แล้ว ชีวิตนี้หมดความสุข แล้วจะมีชีวิตอยู่ไปใย เรา
ตายเสียดีกว่า แล้วก็เดินไปเพื่อจะกระทำอัตวินิบาตกรรม คือกระโดดภูเขตาย แต่พระพุทธเจ้า
ได้มาเทศนาโปรดเสียก่อน และได้สำเร็จเป็นพระอริยสงฆ์ จึงได้พ้นจากทุกข์โศกเหล่านั้นไป
ดูเถิดท่าน ผู้ชายด้วยกันแท้ ๆ ยังเป็นไปได้ถึงเพียงนี้ นี่ก็ไม่ใช่เพราะความงามหรือการที่
พระองค์ได้ทรงมีพระรูปพระโฉมงดงามเช่นนั้น ก็เพราะพระองค์ได้บำเพ็ญบารมีมาแล้วอย่างครบ
ถ้วนบริบูรณ์ เพราะฉะนั้นยอดแห่งความดีความงามทั้งหลาย จึงได้ไปบรรจุอยู่ที่พระองค์ทั้งสิ้น
โดยเฉพาะความไม่โกรธ พระองค์ได้บำเพ็ญมาแล้วจนสุดยอด พระองค์ทรงเป็นยอดแห่งการ—
บำเพ็ญความดีงามทั้งสิ้น พระรูปพระโฉมของพระองค์จึงงดงามดังกล่าวนั้น ท่านจะมาพิจารณา
กันอย่างตาเห็นหรือปัจจุบันชาติกันเลยทีเดียว คนที่มีความโกรธอยู่นั้น มีผิวพรรณงดงามตรง
ไหนบ้าง เปล่า หาไม่ได้เลย ตรงกันข้ามคือมีขรขระเหว น่าเกลียดน่าชัง ไม่เป็นที่เจริญตาเจริญใจ
ตรงไหนเลย คือหน้าขรขระเหว หน้าแดงบ้าง หน้าเขียวบ้าง หน้าตุ๋นตุ๋น มีกลิ่นตัวฉุนเหม็นจนเข้า
จมูก ใจก็ไม่ปกติ เต็มใจจะเอื้อมมือจะออกมานอกซี่โครง ทางบุคคลาธิษฐาน ยกให้

ความโกรธเป็นยักษะ ฉะนั้นนายช่างผู้เป็นยักษะจะให้สหนายักษะ เป็น ๓ ๕ คือยักษะหน้าขาว (หน้าชัด) ยักษะหน้าแดง ยักษะหน้าเขียว สำหรับยักษะหน้าสีใดก็ สัมผัสหรือสัมผัส ไม่ได้เลย ถ้าเป็นยักษะปลอม เพราะผิดความจริงของยักษะที่กำลังโกรธ ฉะนั้นถ้าท่านผู้อ่านรู้ว่าชาตินี้ ตัวของท่านไม่สวยไม่งามก็ไม่ต้องเสียใจ ที่เป็นเช่นนั้นเพราะชาติก่อนนั้นเราชอบโกรธ กรรม นั้นจึงได้ส่งผลมาถึงชาตินี้ ส่วนผู้ที่สวยงามในชาตินี้ ก็เพราะเมื่อชาติก่อนเขาอดต่อความโกรธ ได้ อดได้มากก็สวยงาม อดได้น้อยก็สวยงามน้อย ถ้าอดไม่ได้เลย ก็ชั่วเหวที่สุดที่จะประมาณไปที่ไหน ก็มีคนรังเกียจ ขำใจไปตลอดชาติ คนที่สวยงามก็อย่าทงว่าจะไม่มีโอกาสชั่วเหว ถ้าชอบโกรธ เมื่อไรหรือหลงตัวไปโกรธเขาเข้า ชาติหน้าก็จะต้องชั่วเหวเหมือนคนทชเหวทั้งหลาย ถ้าท่าน อยากสวยอยากงามก็จงอดต่อความโกรธ คือไม่โกรธ แล้วท่านก็จะสวยสดงดงามในชาติต่อ ๆ ไปอีก ถ้าใครคิดว่าเลือกเกิดหรือเลือกสวยเลือกงามไม่ได้ ผู้นั้นเข้าใจผิด และเป็นการคัดค้าน ต่อหลักความจริง หรือคัดค้านกรรมอย่างช่วยไม่ได้เลย

๔ มีศกคาเทศมากเพราะไม่ริษยาเขามีมุทุตาจิต กรรมข้อนี้ส่งผลแรงอยู่ไม่น้อย เลย การไม่อิจฉาริษยาผู้นั้นกลับเป็นกรรมที่ส่งผลให้แก่ผู้ประพฤติปฏิบัติที่เราท่านคาดไม่ถึง และเป็นกรรมที่ดีที่ประกอบกับกรรมอื่น ๆ ให้แรงยิ่งขึ้น เช่นเกิดมามีรูปสวยงามมีทรัพย์สมบัติที่ ผู้นั้นหาเอาไว้ให้แล้ว ยังมีศกคาเทศาภาพก็มีอำนาจวาสนาอยู่ในตัวใครเห็นก็เกิดการเกรงใจ เกรงความดีเกรงลักษณะท่าที และเกรงความสูงศักดิ์ทั้ง ๆ ที่ผู้นั้นมิได้มีการขู่เข็ญบังคับแต่อย่างใด ตรงกันข้ามคือมีความเป็นผู้ดีเต็มตัว แต่ผู้พบเห็นให้รู้สึกเกิดการยำเกรงไปเองและใครที่จะ ต่อรับปฏิสนธิฐาน อย่างน้อยก็ควยวาจา ท่านผู้อ่านคงจะเคยประสบพบเห็นบุคคลเช่นนั้นบ้างแล้ว ข้าพเจ้าจึงขอยกตัวอย่างเพื่อให้ท่านได้ประจักษ์ชัดยิ่งขึ้น บุคคลดังกล่าวนี้ก็คือ พระราชามหา กษัตริย์ ผู้ซึ่งเป็นสมมุติเทพครองลงมาได้แก่เชอพระวงศ์บ้าง ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่บ้างชนผู้น้อย บ้างและอาจจะมิอยู่ในสามัญชนนควย เพราะบุคคลที่มีอำนาจเดชศักดิ์อยู่ในตัวนั้นย่อมมีอยู่ทั่วไปแต่ก็หาได้ไม่มากนัก พุทธตรงนั้นข้าพเจ้าออกที่จะนึกถึงบัญญัติทั้ง ๕ เสียไม่ได้ เมื่อพระพุทธเจ้าจะเข้ามาเทศนาโปรด ในครั้งแรกที่สำเร็จจากการตรัสรู้เป็นพระอนุตรสัมโพธิญาณใหม่ ๆ บัญญัติที่ต่างก็ปรึกษากันว่าจะไม่ต้อนรับควยประการทั้งปวง แต่ครั้นพระพุทธเจ้าเสด็จมาถึง ต่างองค์ต่างก็ให้การต้อนรับปฏิสนธิฐานกันเป็นอย่างดี เรื่องที่ปรึกษากันไว้เลยไม่ได้กระทำตาม หายไปหรือลืมไปหมด ตัวอย่างที่ข้าพเจ้ายกให้ฟังนี้ถ้าเราจะถือกันว่าการมีศกคาเทศาภาพเป็น

คุณธรรมพิเศษประจำตัวก็ไม่ผิด บุคคลที่มีศกดาเคซานุภาพนับว่าเป็นของดีพิเศษอย่างหนึ่ง เรา
ทั้งหลายควรจะได้น้อมคุณธรรมอย่างนี้เข้ามาในตน ด้วยการประพฤติตนไม่เป็นคนอิจฉาริษยาผู้
อื่นและมีมุกตาจิตเห็นผู้อื่นได้ก็ยินดีด้วย ไม่กลั่นแกล้งอิจฉาริษยาเขา ความดีที่ท่านได้ประ
พฤติปฏิบัติเช่นนั้นนั้นแม้แต่ในชาตินี้ก็ส่งผลแรงเช่นกันอย่างไม่ต้องสงสัย จะอยู่หรือจะไปทางไหน
ก็มีแต่คนยกย่องสรรเสริญและย่อมเป็นที่รักของคนทั่วไป สำหรับผู้ที่มีแต่ความอิจฉาริษยาเห็นผู้
อื่นดีกว่าก็ให้ร้อนใจหาทางกลั่นแกล้งเบียดเบียนเสียสละ การกระทำเช่นนั้นเป็นการก่อกรรมชั่วให้
เกิดให้มีชนในตน ผลที่ได้นั้นคือ ไปทางไหนก็มีแต่คนเกลียดชังและถูกสาปแช่งไม่มีใครเกรง
กลัวและเกรงใจเพราะไม่มีความดีให้คนอื่นเขาเกรงนั่นเอง อย่างนี้เรียกว่า ไม่มีศกดาเคซานุ
ภาพอยู่ในตัว

๕ มีสมบัติมากเพราะบริจาค มนุษย์เราที่เกิดมาในโลกนี้ย่อมมีความแตกต่างกัน
ด้วยฐานะความเป็นอยู่ เลื่อมล้ำต่ำสูงก็ด้วยฐานะนี้แหละเป็นสำคัญ บางคนเกิดมาในตระกูล
ยากจนข้นแค้นลำเค็ญ บางคนเกิดมาในตระกูลที่มั่นคงสมบูรณ์ด้วยธนาสารสมบัติลาภยศศฤงคาร
เอนกอนันต์ ล้วนแล้วแต่คล้ายกับเขาจัดหาเอาไว้ให้ มีเครื่องอำนวยความสะดวกสบายประการ ถ้า
ท่านคิดว่ากรรมดีกรรมชั่วที่กระทำไปแล้วนั้น ไม่มีการส่งผลได้แล้วข้าพเจ้าคิดว่าทุกคนที่เกิดมา
คงเหมือนกันหมด คือเหมือนทั้งรูปร่างเหมือนทั้งฐานะความเป็นอยู่ แต่ทำไมได้เป็นไปเช่นนั้น
มันเป็นเพราะอะไร เรื่องนี้ไม่ใช่กรรมดีกรรมชั่วส่งผลอีกดอกหรือ ชาวนาทำนาได้ข้าว ถ้าไม่
ทำนาได้ข้าว และก็ไม่ได้อะไร ยังไม่เคยปรากฏเลยว่าชาวนาทำนาแต่ผลที่ได้เป็นมะม่วง
ขนุน ชาวสวนปลูกมะม่วงขนุนผลที่ได้ก็ ไม่เคยปรากฏเหมือนกันว่าเป็นข้าว เรื่องกรรมดีกรรม
ชั่วก็เป็นเรื่องตรงไปตรงมาเหมือนกับเรื่องชาวนาชาวสวนนี้แหละ เมื่อเราอยากเป็นคนมีด้วย
ทรัพย์สมบัติเราก็ต้องหาทรัพย์สมบัติ ไม่ใช่ไปหาอย่างอื่น เมื่ออยากมีมากก็หาหลายๆ อย่างมี
น้อยก็หาแต่น้อยลงทุนแต่น้อยๆ ที่กล่าวมานั้นเป็นเรื่องของโลก แต่เรื่องของธรรมก็แตกต่างกัน
ไปบ้าง ตามหัวข้อนี้กล่าวว่า มีสมบัติมากเพราะบริจาค ฟังดูแล้วเป็นเรื่องกลับกัน นี่คือข้อแตกต่าง
ต่างระหว่างโลกกับธรรม การบริจาคนั้นเมื่อทำไปแล้วในขั้นแรกนั้นวัตถุสิ่งของหายไปหมด เอา
อาหารไปถวายพระ พระท่านก็ฉันไปเลี้ยงลูกศิษย์ ไปบริจาคเป็นสิ่งของให้ท่าน ท่านก็ใช้ไปหมด
ไปไม่เหลือกลับมาให้เห็นอีกเลย ถวายเป็นจตุปัจจัย ท่านก็เอาไปซื้อสิ่งของหมด ล้วนแล้ว
แต่ไม่กลับคืนมา ไม่เหมือนกับเอาข้าวไปปลูกในนาแล้วกลับมาเป็นข้าวเปลือกในยุ้ง แต่วัตถุ

22

มีเทพธิดาเป็นหลักประกัน ถ้าพระนั้นสำเร็จมรรคผลแล้ว พระองค์จะเอานางฟ้าหรือเทพธิดาให้เป็นสมบัติ จากการแข่งขันไต่สนสุกลง เมื่อพระนั้นสำเร็จมรรคผลเป็นพระอรหันต์ผล และไต่ส่งคำคืนที่จะเอานางฟ้ามาเป็นสมบัติ ข้าพเจ้าใคร่บอกข่าวดีแก่ท่านชาย คือ ทายกกตกรรมการวัดกต ท้าวราชอาณาจักรไทยทั้งหลาย รีบเร่งร่วมแรงร่วมใจกันก่อสร้างถาวรวัตถุ เสนสนะให้เป็นการใหญ่เถิด เพื่อให้วาศาสนาเจริญรุ่งเรืองยิ่งๆ ขึ้นไป แล้วนางฟ้าทั้งที่กล่าวนี้ไม่ไปไหนเสียต้องพบกันวันยังค่ำ ฝ่ายทายกาก็เช่นกัน ตั้งอกตั้งใจทำบุญสุนทานมากมาย เข้า บริจาคหนักๆ มีน้อย บันสวรรค์ไม่ต้องเสริมสวยกันเลย พอเกิดปุ๊บก็โตเลยเพราะเป็นการเกิดแบบอุปาทิกะ มีเครื่องทรงเรียบร้อยไม่ต้องไปหาที่ไหนให้ยากเย็น สวยงามเหมือนกันหมดเทพบุตรก็เป็นแต่หล่อเหลาทั้งสน และจะไม่มีโอกาสได้เข้าใจเหมือนอยู่ในมนุษย์โลกนี้เลย มีแต่ความสุขคลุกเคล้าไปด้วยเสียงพิณและสายลม ฟ้อนรำขับร้องเป็นทรีนรมย์หรระา อาหารก็ไม่ต้องจัดหาเล็กถือตะกร้าเบียดกันบนรถเมล์ คือเมื่อนึกอยากกินอาหารก็อมขึ้นมาเอง เพราะอาหารก็เป็นทิพย์ทั้งกล่าวแล้ว เรื่องอาหารไม่ถูกปากพ่อบ้านนั้นก็หมดปัญหาไป แสนสุขแสนสบายตลอดชั่ววันคืน ครั้นเมื่อหมดบุญวาสนาจากสวรรค์แล้ว ก็จะได้กลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีกครั้ง การกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ ในครั้งนี้ไม่เหมือนเมื่อครั้งก่อน เพราะครั้งก่อนนั้นบุญยังน้อยฐานะความเป็นอยู่ก็ยังไม่ได้พอ แต่ได้ร่วมการกุศลก่อสร้างถาวรวัตถุถวายไว้ในพระพุทธศาสนาผลบุญอันนั้นเองที่ส่งผลให้ไปเกิดบนสวรรค์ได้ ถ้าไม่ได้คณะกรรมการก่อสร้างชักชวนให้ทำในครั้งนั้น ก็อาจจะออกไปสวรรค์และไม่ได้กลับมาเกิดเป็นมนุษย์ในครั้งนี้อีก จึงต้องขอขอบพระคุณคณะกรรมการก่อสร้างเป็นอย่างยิ่ง ถ้าชักชวนอีกจะทำให้หนักมือทีเดียว เพราะการกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ในครั้งนี้ ช่างพร้อมบริบูรณ์ด้วยธนาสถานสมบัติลาภยศสรรเสริญสุข มีเครื่องอำนวยความสะดวกมากมาย เพิ่งจะพบความจริงตอนนั้นเองว่าทำบุญได้รทเก่ง คือผลบุญส่งให้ไปเกิดในบ้านที่มีรทเก่งมีตุ๋ยมี่เครื่องเฟอร์นิเจอร์และเครื่องประดับประดามากมาย ทั้งนี้เพราะอำนาจของการบริจาคทานนั่นเอง จึงเป็นเหตุให้ได้มนุษย์สมบัติสวรรค์สมบัติดังที่กล่าวแล้ว เพราะฉะนั้นท่านผู้ใดอยากเป็นคนมั่งมีเกิดในกองเงินกองทอง และบริบูรณ์ด้วยสิ่งอันพึงประสงค์ต่างๆ ชนิดแล้ว ก็ขอให้ตั้งอกตั้งใจบำเพ็ญทานบารมีให้มากๆ ยิ่งรู้ตัวว่าชาติหน้ายากจนมาแล้ว ก็มีหวังแก้ไขเกณฑ์ชะตาชีวิตได้ด้วยการบริจาคทานนี้แหละ จ. เป็นด้วยบริจ คกำลังก ย. กำลัง

ทรัพย์และกำลังปัญญาเป็นใช้ได้ทั้งนั้น สำหรับผู้ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดี ก็ขอให้บริจาคมากมาย
จะได้เป็นคนมั่งมีเศรษฐียิ่ง ๆ ขึ้นไปทุก ๆ ชาติ อย่าได้ตระหนักรู้เห็นยาวไปเลย ที่ทำเป็นทานไป
แล้วนั้นก็มีใช้ว่าจะเอาไปให้ใครที่ไหน ที่แท้ก็ทำให้ตัวเองนั้นแหละ ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าคนทุกคน
เห็นแก่ตัวเองจริง ๆ แล้ว ก็ควรรักตัวเองห่วงตัวเองให้มาก ๆ ด้วยการบริจาคทานและสร้าง
คุณงามความดีให้แก่ตัวเอง เพราะของนี้ใครก็รับเอง แจกให้ใครเขาไม่ได้ โจรก็ปล้นเอาไปไม่
ได้ ถ้าท่านคิดว่าชีวิตความเป็นอยู่ของท่านในชาตินี้ยังขาดอย่างโน้นบ้าง อย่างนี้บ้าง อย่างนั้น
คนอื่นเขามีแต่เราไม่มี ครั้นอยากได้ก็เอาไม่ได้ อย่างนี้ก็พึงเข้าใจเสียเถิดว่า ท่านยังไม่เคยทำ
ไม่เคยสร้างเอาไว้ ท่านถึงไม่ได้ไม่ใช้อย่างเขา หากรู้สึกสำนึกตัวได้อย่างนี้แล้ว ก็ขอให้หันหน้า
เข้าหากองบุญกองกุศลกับเขาเสียเถิด แล้วจะได้ตั้งสัจจอธิษฐาน เลือกเฟ้นเอาแต่สิ่งที่ดีทั้งสาม
ต่อไปจะได้ไม่น้อยหน้าใคร บุญทานอย่างไหนไม่เคยทำก็ทำเสีย บุญกุศลนั้นท่านนี้จะคิดตัวไป
กับเราทุกชาติ ๆ อย่างอื่นไปช่วยไม่ได้หรอก แม้แต่เส้นผมที่เคยคิดว่า เป็นของเราแท้ที่จริงก็
ผู้เป็นคินอยู่ที่บ้านนั่นเอง ฉะนั้นจึงไม่มีอะไรวิเศษไปกว่าการทำบุญให้ทาน ถ้าใครเชื่อว่าคน
ทำบุญเข้าวัดเป็นคนกร้าวเกาล้าสมัย ก็ขอให้คิดว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์แก่
พระพุทธศาสนา และผู้มีอำนาจวาสนาเป็นใหญ่เป็นโตเป็นที่เคารพนับถือของคนทั่วไปทั้งหลาย
เหล่านั้น ก็มีใช้บุญวาสนาส่งท่านคอกหรือจึงเป็นที่ใดถึงเพียงนั้น จนจำกันไม่ไหว อย่าลืม
ว่าธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ทันสมัยอยู่เสมอ แม้ว่ากาลเวลาจะล่วงเลยมาแล้วถึง ๒๕๐๘ ปี
แต่ก็ยังใหม่และเป็นสิ่งน่าพิศุจน์และน่าปฏิบัติตามเป็นอย่างยิ่ง แต่คนนั้นแหละไม่ทันคำสอน
จึงเอาความศรีของตนไปให้คนอื่นหรือโยนเข้าไปในวัดเพื่อจะให้พ้นตัวเอง ข้าพเจ้าไม่เคยน้อย
และเสียใจเลยที่ได้เข้าวัด แต่ถ้าจะมีการเสียใจก็เสียใจตรงที่ว่ายังเข้าวัดน้อยไป

๖ มีตระกูลสูงเพราะอุปายะอ่อนน้อม การที่ประพฤติดนเป็นกนอ่อนน้อม สุภาพ
อ่อนโยนมีจรรยา มารยาทเรียบร้อย รู้จักแสดงการคารวะด้วยกายวาจาใจสิ่งเหล่านี้เป็นเหตุให้เกิด
กุศลกรรม คือกรรมดีสามารถส่งผลให้ผู้ประพฤติดนปฏิบัติมีตระกูลสูง หรือทำให้ไปบังเกิดในตระกูล
สูง ข้าพเจ้าคิดว่าคนทุกคนคงไม่ต้องการเป็นคนตระกูลต่ำหรือไปบังเกิดอยู่ในตระกูลต่ำแน่ ๆ
คงต้องการเป็นคนตระกูลสูงหรือไปบังเกิดอยู่ในตระกูลสูง เพราะตระกูลต่ำกับตระกูลสูงมีคุณค่า
แตกต่างกันมากและผลที่ได้รับก็ต่างกันมาก แต่ที่เลือกเกิดไม่ได้ในชาตินี้ก็เพราะเหตุว่าผลกรรม

ในอภิศาติทำมาอย่างนั้นชาติหนึ่งจึงได้รับผลอย่างนั้น หากว่าประสงค์จะเลือกที่เกิดในตระกูลสูงใน
ชาติต่อไปก็ดีหรืออยากเป็นคนมีตระกูลสูงในชาตินี้ก็ดี เรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่สายสำหรับผู้
ปฏิบัติ เพราะสิ่งเหล่านี้เราแก้ไขกันได้ด้วยการศึกษา และการปฏิบัติตามการศึกษาวิชาว่าด้วย
การเป็นผู้ดี วิชาอย่างนั้นผู้เขียนกันมาหลายเล่มหลายฉบับแล้วแต่ข้าพเจ้าเห็นว่าวิชาเหล่านี้ ยัง
อ่อนหลักการและไม่สมบูรณ์เท่ากับคำสำหรับของพระพุทธเจ้า คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ที่พวกเรา
ชาวพุทธชอบพูดถึงกันอยู่บ่อยๆนี้แหละ

ศีล ได้แก่การรักษากายวาจาให้เรียบร้อยทั้งสาม การรักษากายวาจาให้เรียบร้อยดี
งามนั้น สุกแต่นักศึกษาจะชอบอย่างไหน คือศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ หรือกุศลกรรมบท ๑๐ ศีล
๒๒๗ และศีล ๓๑๐ (เป็นศีลของพระภิกษุ) เป็นฆราวาสรักษาเพียงศีล ๕ หรือศีล ๘ เป็น
สามเณรรักษาศีล ๑๐ เป็นพระภิกษุรักษาศีล ๒๒๗ ถ้าปฏิบัติได้เช่นนี้รับรองว่า เอหิภัสสโก
คือทำทนายร้องเรียกให้ผู้นั้นมาดูได้ว่าเป็นผู้ดีได้จริงหรือเป็นคนตระกูลสูงได้จริง

สมาธิ ความตั้งใจมั่น เรื่องนี้เป็นเรื่องของใจโดยเฉพาะ หรือความตั้งใจมั่นนั้นก็
ปรับใจ เพราะตามปกติใจคนนั้นทำนองเหมือนนารคืออยู่เฉยๆไม่ได้ เมื่อจะให้ใจอยู่เฉยๆหรือ
นิ่งก็ต้องหาอุบาย คือหลอกให้ใจทำงานอยู่อย่างเดียวหรือหน้าที่เดียว แล้วหาความรอบคอบ
ละเอียดละออกลับไปกลับมาสอบสวนหาเหตุหาผลให้ได้ หรือที่เรียกกันว่าทำสมถกัมมัฏฐานนั้น
แหละ เมื่อใจนิ่งนั้นก็จะต้องมีเครื่องหมายแสดงให้รู้คือเกิดมิมิตขึ้น จะนิ่งได้มากได้น้อยนั้น
ได้จากนิมิตนี้เอง การฝึกสมาธิหรือใจของเราให้นิ่งได้นั้นก็นับว่าเป็นประโยชน์แก่การงานทั้งหลาย
ไว้ทุกชนิด เพราะท่านกล่าวว่า “จิตที่ฝึกแล้วย่อมเหมาะแก่การงาน” สำหรับเรื่องสมาธิ
ข้าพเจ้าขอกล่าวแต่เพียงนี้ เพราะตั้งใจเขียนเรื่องทานบารมีถ้ามากไปก็จะฝึกกับเขมที่ตึงไว้ การ
ฝึกใจให้แน่วแน่หรือตั้งมั่น ก็เป็นเหตุที่ทำให้เป็นคนตระกูลสูงชั้นยอดทีเดียวเพราะมีใจมั่นคง
แน่นอนและเป็นหัวหน้าคนก็เป็นหัวหน้าที่ดี จะเป็นลูกน้องเขาก็เป็นคนที่ดีเชื่อถือได้ไว้วางใจได้

ปัญญา คือความรู้ ความรอบรู้ในที่นี้มิได้หมายถึงความรู้ในลักษณะที่เกิดขึ้น
แต่ผลของการปฏิบัติธรรมหรือพูดง่ายๆก็คือ ไม่ได้หมายถึงปฏิจเวร แต่เป็นปัญญาขั้นต้นๆ คือ
เป็นปัญญาที่รอบรู้แต่เพียงการปฏิบัติตนให้เป็นคนตระกูลสูง คือให้รู้ว่าอะไรควรอะไรไม่ควร
ให้รู้จักที่สูงต่ำ ให้รู้จักวางตนในระหว่างบุคคลตระกูลสูง และในระหว่างบุคคลตระกูลต่ำ คือ

การปรับตัวให้เข้ากันได้กับบุคคลทุกชนชั้นนั่นเอง บัญญาอย่างนี้หากกระทำให้เกิดใหม่ขึ้นในตนจนกลายเป็นนิสัย แล้วก็นับว่าได้ประโยชน์มากและไม่มีคนรังเกียจ หากจะทำกิจการใดๆ ก็ย่อมกระทำได้โดยสะดวกเพราะมีผู้ให้ความร่วมมือ ตรงกับคำพระที่ว่า สมานตุตตา คือเป็นผู้ตนเสมอไม่ถือตัว และหากว่าได้ปลูกฝังนิสัยเพิ่มเติมอีกสักอย่างหนึ่งคือ อุตตจริยา นำเพญฺชนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ก็จะทำงานใหญ่ๆ หรืองานที่เป็นสาธารณประโยชน์ สาธารณกุศลได้ด้วยการไม่เห็นแก่ตัวและไม่เห็นแก่ความสุขส่วนตน เพราะฉะนั้นผู้ที่มีนิสัยเช่นนี้ประจำตัวอยู่แล้ว จึงเหมาะแก่การทำงานส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง บัญญาในข้อนี้จึงเป็นบัญญัติที่มุ่งหมายเพียงเพื่อทำตนให้เป็นคนกัมมัตถะสูง แม้จะล่วงลับไปการบำเพญฺชนมาจนเป็นนิสัยเช่นนี้ ก็จะบังเกิดเป็นกุศลกรรมส่งผลให้ผู้ประพฤตินั้นๆ ไปบังเกิดในตระกูลสูงได้ มิใช่จะทำให้คุณแต่ชีวิตในโลกปัจจุบันนี้เท่านั้นหาไม่อุปมาเช่น นักศึกษาในมหาวิทยาลัย ก่อนที่จะเป็นนักศึกษาได้นั้นจะต้องมีความรักและเก่งตลอดจนฐานะดีด้วย ก็คือได้คัดไปจากนักเรียนสามัญนั่นเอง ไม่ใช่จะคัดไปจากนักเรียนที่มีพหุความรู้ดีแต่เรียนอ่อนและยากจนเมื่อไร ฉะนั้นก็ผู้ที่จะไปบังเกิดในตระกูลสูงก็บอกแล้วว่าทำอย่างไรก็ได้เช่นนั้น

๗. มีบัญญัติเพราะเสด็จตบฺรุษ เสด็จคานหมายถึงการคบหรือการร่วม ข้อที่ ๗ นี้หมายถึงว่า มีบัญญัติเพราะคบกับบุรุษธรรม ๗ อย่าง แต่ไม่หมายถึงบุรุษ ๗ คน คือเรียกให้ชัดลงไปได้แก่การคบกับบุรุษผู้มีธรรม ๗ อย่าง ดังนี้คือ

ธมฺมมณฺเฑน	เป็นผู้รู้จักธรรม คือรู้จักเหตุ
อตุตฺถมณฺเฑน	เป็นผู้รู้จักอรรถคือรู้จักผล
อตุตฺถมณฺเฑน	เป็นผู้รู้จักตน
มตฺตมณฺเฑน	เป็นผู้รู้จักประมาณ
กาลมณฺเฑน	เป็นผู้รู้จักกาล
ปริสสณฺเฑน	เป็นผู้รู้จักบริษัท
ปุกฺคผลปโรปรณฺเฑน	เป็นผู้รู้จักบุคคลยิ่งและหย่อน

ธรรม ๗ อย่างที่ได้ยกมาให้ท่านได้พิจารณานี้ จะเห็นได้ว่า เป็นธรรมที่น่ายินดี น่าเลื่อมใส เพียงแต่ ๒ ข้อแรก คือรู้จักเหตุกับรู้จักผล เท่านั้นก็ดูเหมือนจะเต็มโลกหรือครอบโลก เพราะบรรดาความรู้และความดีทั้งหลายนั้นขึ้นอยู่กับ การรู้จักเหตุและรู้จักผลเท่านั้น พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ เมื่อยนยอลงมาแล้ว ก็ได้เพียง ๒ อย่าง

เท่านั้นคือ เหตุกับผล ส่วนอีก ๕ ข้อหลังนั้นเป็นความรู้ที่เป็นความประพฤติ บรูษผู้มีธรรม ๗ ประการ ดังที่กล่าวมาแล้ว คงจะหายากและไม่ทราบเสียด้วยว่าอยู่ ณ ที่ใด ฉะนั้นจึงเป็นปัญหาเกิดขึ้นว่า เราจะไปคบกับท่านได้อย่างไร ครั้นจะลงมือเสาะแสวงหาก็ก็นึกว่าเมื่อไรจะพบกัน เพราะเหตุที่เราประสงค์จะได้ปัญญาหรือมปัญญาเอง ถ้าท่านคิดดังที่ข้าพเจ้าว่ามานี้ ก็คงตายเปล่าเพราะไม่พบกัน เข้าท่านองผ้าขาวม้าโพกศีรษะแล้วไปถามหาที่ผู้นั้น ข้าพเจ้าหมายถึงตัวของเรานี้แหละ ที่จะต้องเป็นผู้มีธรรม ๗ ประการ ด้วยการน้อมเอาธรรมทั้ง ๗ ข้อนั้น เข้ามาไว้ในตน คือโอปนียโก การน้อมนำมาสู่ตน จะน้อมได้มากก็เป็นผู้มีปัญญามาก น้อมได้น้อยก็เป็นผู้มีปัญญาน้อย ถ้าไม่น้อมเข้ามาเสียเลย ก็โง่กตาคือหาปัญญาในตนไม่ได้ ข้าพเจ้าขอแสดงความคิดเห็นส่วนตัวไว้ ณ ที่นี้ด้วยคือ คนเราเกิดมาเพราะอะไรจึงฉลาดก็มี โง่เขลาเบาปัญญาก็มี พอปานกลางก็มี เรืองนถาจะตอบไปในทางโลก ก็อาจจะกล่าวว่า “ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม” เรืองนข้าพเจ้าไม่เถียง เพราะคำว่า “สิ่งแวดล้อม” นั้นกว้างมาก หรือเราจะเห็นอย่างไร มันก็เป็นปลายเหตุทั้งนั้น อะไรละที่เป็นต้นเหตุและเป็นพลังอันเร้นลับที่อยู่ลึกลงไปยิ่งกว่านั้น เอละ จะผิดหรือถูก ข้าพเจ้าขอตอบก่อนผู้อ่านทุกท่านดังนี้ “โง่หรือฉลาดเกิดขึ้นเพราะกรรมอันฝึกฝนมาแล้ว” กล่าวคือ ถ้าเราเคยฝึกฝนในการศึกษา ด้วยการท่องบ่นจำทรง กัด ในการฝึกสมองให้รู้จักคิด กัด นี้นแหละคือการฝึกจิตทีเดียวละ จิตย่อมบันทึกโดยตลอด ในโอกาสอันมักเกิดปฏิกิริยาเป็น ๒ อย่าง คือศึกษาด้วย ฝึกจิตด้วย เมื่อบุคคลผู้ถึงแก่กรรมและได้เกิดมาเป็นมนุษย์อีก และได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนอีก แม้ว่าจะเด็กก็เก่งกว่าเด็ก เป็นผู้ใหญ่ก็เก่งกว่าผู้ใหญ่ ทั้งนี้เป็นเพราะกรรมคือดวงจิตที่เคยฝึกฝนมาแล้ว เท่ากับว่าเรียนหนังสือไปจนถึงมัธยมปีที่ ๖ แล้ว แต่เขาให้กลับมาเรียนหนังสือชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ใหม่ ถ้าไม่เรียนเก่งกว่านักเรียนในชั้นนั้นทุก ๆ คนแล้ว ก็เห็นถ้าจะเป็นนักเรียนมัธยมปีที่ ๖ เก่งแน่นอน ถ้าจะถือว่าคนที่เรียนเก่งไม่เกี่ยวกับกรรมแต่เป็นตามกรรมพันธุ์ คือบิดามารดาเคยสอบได้ที่ ๑ สมัยเป็นนักเรียน ก็ถ้าเช่นนั้นบุตรในครอบครัวนั้น สอบได้ที่ ๑ ทุกคนหรือเปล่า หรือโง่แบบไม่กระดิกก็มี

เรื่องทั้งหมดนี้ให้ถือว่าเป็นกรรม คือการกระทำนั้นจึงจะถูกมากกว่า เพราะมนุษย์เรามีสติอยู่ ๒ อย่าง คือคิด กับชว ส่วนที่เห็นออกจากตกับชวนั้นเป็นหน้าที่ของพระอริยท่าน—
กุศล อกุศล อพยยากฤต

สวัสดี

พิ ม พ์ ทั
โร ง พิ ม พ์
วิ ม ล มา ล ย์
ถ น น มิ ต ร ภา พ

ตำ บ ล ห น อ ง จ ะ บ ก
อ ำ เ ภ อ เ มิ อ ง
อ ัง ห ว ัด น ค ร ร าช ส ี มา

นายวิมพ์ วิมลมาลย์
เจ้าของผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

2 5 0 8